

GENDER AZ ANGOL ÉS AMERIKAI IRODALOMBAN ÉS A KULTÚRÁBAN
Angol nyelvű PhD program
(Közv. gazda: ELTE Angol-Amerikai Intézet)

Képzési modul	4
I. ISKOLARENDSZERŰ KÉPZÉSI MODUL	4
A. TÁRSTUDOMÁNYOK	4
B. SZAKMAI KÉPZÉS	4
B/A. TANTERMI SZAKMAI KURZUSOK	4
1. GENDER-ELMÉLETEK – TÖRTÉNETI MEGKÖZELÍTÉSSEN	4
Bevezetés a feminista irodalom- és kultúraelméletekbe/Bollobás Enikő	4
Feminista irodalomkritika/Federmayer Éva	5
Feminista kritikai gondolkodás/Friedrich Judit	5
2. A GENDERSZEMPONTÚ IRODALOM- ÉS KULTÚRAKRITIKA TÉMAKÖREI	6
Gender-olvasatok a vizuális művészetekben/Bán Zsófia	6
Testi és narratív alanyiség az irodalomban és a kultúrában/Bollobás Enikő	7
Poszthumanizmus és Gender/Timár Andrea	8
3. GENDER ÉS SZEXUALITÁS A BRIT ÉS (POSZTKOLONIÁLIS) ANGOL NYELVŰ IRODALMAKBAN	9
Gender-reprezentáció a 20-21. századi brit irodalomban/Friedrich Judit	9
A nemi identitás problematikája a kortárs angol drámában/Pikli Natália	9
Gender és szexualitás a 18-19. századi brit gótikus irodalomban/Ruttkay Veronika	10
4. GENDER ÉS SZEXUALITÁS AZ AMERIKAI IRODALOMBAN	11
Gender és identitás a kanadai irodalomban/Benczik Vera	11
Nőírók komparatív megközelítésben/Bollobás Enikő	12
Határátlépések az amerikai irodalomban/Bollobás Enikő	13
Identitásföldrajzok: afroamerikai nőírók/Federmayer Éva	13
5. GENDER ÉS REPRESENTÁCIÓ	14
Gender és science fiction/Benczik Vera	14
A holokausztt irodalmi visszhangjai gender szempontú megközelítésben /Kállay G. Katalin	15
Az amerikai Gender Studies ismeretelméleti és esztétikai aspektusai/Kállay Géza	16

Szövegek kontextusa – a férfi és női identitás kérdései a kora újkori Angliában/Pikli Natália	17
6. KOMPARATÍV ÉS INTERMEDIÁLIS GENDERTUDOMÁNY, NŐTÖRTÉNELEM	18
Intim nyilvánosság, gender és média: elméleti reflexió és gyakorlati példák az önéletrajzi narratívák létmódjaira a kortárs kultúrában/Gács Anna	18
Nőiesség, politika, nyilvánosság Magyarországon, 1895–1945/Sipos Balázs	18
Gender és az angol uralkodók: az angol királyok és királynők ábrázolása a brit kultúrörökség filmeken/Velich Andrea	19
Az angol nők ábrázolása AII. Világháború utáni brit szocialista-realista filmeken/Velich Andrea	20
Alternatív identitások a technikailag medialisált globalizáció korában/Zsadányi Edit	20
B/B. NEM TANTERMI SZAKMAI KURZUSOK: DISSZERTÁCIÓS TÉMAKONZULTÁCIÓ21	
II. TUDOMÁNYOS MODUL	21
III. OKTATÁSI MODUL	21
Részvevők/Bemutatók	21
BÁN ZSÓFIA	21
BENCZIK VERA	22
BOLLOBÁS ENIKŐ	22
FEDERMAYER ÉVA	23
FRIEDRICH JUDIT	24
GÁCS ANNA	24
KÁLLAY G. KATALIN	24
KÁLLAY GÉZA	25
PIKLI NATÁLIA	26
RUTTKAY VERONIKA	26
SIPOS BALÁZS	27
TIMÁR ANDREA	27
VELICH ANDREA	27
ZSADÁNYI EDIT	28
Témakiírások	29
BÁN ZSÓFIA	29
BENCZIK VERA	29
BOLLOBÁS ENIKŐ	29
FEDERMAYER ÉVA	30
FRIEDRICH JUDIT	30
GÁCS ANNA	30
KÁLLAY G. KATALIN	30

PIKLI NATÁLIA	31
RUTTKAY VERONIKA	31
SIPOS BALÁZS	31
VELICH ANDREA	32
ZSADÁNYI EDIT	32
A résztvevők legfontosabb genderfókuszú publikációi	33
BÁN ZSÓFIA	33
BENCZIK VERA	34
BOLLOBÁS ENIKŐ	34
FEDERMAYER ÉVA	36
FRIEDRICH JUDIT	37
GÁCS ANNA	38
KÁLLAY G. KATALIN	38
PIKLI NATÁLIA	39
RUTTKAY VERONIKA	39
SIPOS BALÁZS	39
TIMÁR ANDREA	40
VELICH ANDREA	40
ZSADÁNYI EDIT	41

Képzési modul

I. ISKOLARENDSZERŰ KÉPZÉSI MODUL: 16 TÁRGY/112 KREDIT

A. TÁRSTUDOMÁNYOK: 4 TÁRGY/28 KREDIT

B. SZAKMAI KÉPZÉS: 12 TÁRGY/84 KREDIT

B/A. TANTERMI SZAKMAI KURZUSOK: 6 KURZUS/42 KREDIT

a 6 blokkból 1-1 kurzus a 3 év folyamán

1. GENDER-ELMÉLETEK – TÖRTÉNETI MEGKÖZELÍTÉSBN

Bevezetés a feminista irodalom- és kultúraelméletekbe/Bollobás Enikő

A kurzus a nyolcvanas évektől napjainkig tekinti át a feminista elméletek főbb iskoláit és csoportosulásait, kezdve a günokritikától és a női hagyományok elemzésétől a második hullám kritikáin és a feminista műfajelméleteken át a posztstrukturalista irányzatokig (feminista pszichoanalitikus kritika, „francia” feminizmus, posztfeminizmus, posztmodern feminista elméletek, posztkoloniális feminizmus, dekonstrukcionista és poszt-dekonstrukcionista feminista elméletek, feminista szubjektumelméletek, feminista film- és vizuális művészet-elméletek). Főbb témakörök: (i) günokritika: a nő mint alkotóművész; (ii) női hagyományok a művészetekben; (iii) humanista és posztmodern feminizmusok; (iv) feminista műfajelméletek; (v) posztstrukturalista feminizmusok.

Bibliográfia:

Mary Ellmann, *Thinking About Women*. London: Virago, 1979 (1968).

Toril Moi, *Sexual/Textual Politics*. London: Routledge, 1985.

Gayle Greene and Coppelia Hahn, *Making a Difference – Feminist Literary Criticism*. London: Routledge, 1985.

Mary Eagleton, *Feminist Literary Theory—A Reader*. Oxford: Blackwell, 1986.

Mary Jacobus, *Reading Woman—Essays in Feminist Literary Criticism*. London: Methuen, 1986.

Elaine Showalter, ed., *The New Feminist Criticism—Essays on Women, Literature, and Theory*. London: Virago, 1986.

Elaine Showalter, ed., *Speaking of Gender*. New York: Routledge, 1989.

Maggie Humm, *The Dictionary of Feminist Theory*. Columbus: Ohio State UP, 1990.

Mary Eagleton, ed., *Feminist Literary Criticism*. London: Longman, 1991.

Maggie Humm, *Feminisms – A Reader*. London: Longman, 1992.

Ann Brooks, *Postfeminisms—Feminism, Cultural Theory and Cultural Forms*. London: Routledge, 1997.

Ruth Robbins, *Literary Feminisms*. New York: Palgrave: 2000.

Mary Eagleton, ed., *A Concise Companion to Feminist Theory*. Oxford: Blackwell, 2003.
Elen Rooney, ed., *Feminist Literary Theory*. Cambridge: Cambridge UP, 2006.
Gilbert, Sandra M., and Susan Gubar, ed., *Feminist Literary Theory and Criticism—A Norton Reader*. New York: Norton, 2007.

Feminista irodalomkritika/Federmayer Éva

Az angol nyelvű feminista irodalomkritika kronológiai és tematikus vizsgálata az ún. második hullámtól napjainkig. A szeminárium célja a legnagyobb hatású, mára kanonikusnak tartott feminista elméleti szövegek vizsgálata, értelmezése. A közös megbeszélések irányát a következő csomópontok jelölik ki: 1) kánon, irodalmi kanonizáció és a nőírók, 2) szexualitás, hatalom és kultúra, 3) szöveg és gender: a nő mint olvasó, 4) szöveg és gender: a nő mint szerző, 5) feminista metodológiák és az irodalom, 6) paradigmaváltások, 7) pszichoanalízis és gender, 8) posztmodernizmus, posztstrukturalizmus, dekonstrukció és gender, 9) posztkoloniális, interszekcionális elméletek és a gender, 10) queer-elméletek, 11) ökokritika és gender, 12) disability studies, irodalom és gender.

Bibliográfia:

Harold Bloom, Preface and Prelude ; “An Elegy for the Canon.” *The Western Canon*. ”
Harcourt Brace & Company, 1994. Web edition:
<http://ebooks.adelaide.edu.au/l/literature/bloom/complete.html>
Paul Lauter, “Race and Gender in the Shaping of the American Canon.” *Canons and Contexts*. Oxford UP, 1999.
Shulamith Firestone, *The Dialectic of Sex: The Case for Feminist Revolution*. Quill, 1993, c1970.
Joanna Russ, *How to Suppress Women’s Writing*. U of Texas P, 1983.
Diane Elam, *Feminism and Deconstruction*. Routledge, 1994.
Carolyn Merchant, *Reinventing Eden: The Fate of Nature in Western Culture*. Psychology Press, 2004
Fiona Kumari Campbell, *Contours of Ableism: The Production of Disability and Aabledness*, Palgrave Macmillan, 2009.

Feminista kritikai gondolkodás/Friedrich Judit

A feminista gondolkodás történetét alapvetően elméleti és irodalmi szövegeken keresztül vizsgáljuk a kurzus során. A Mary Wollstonecraft és John Stuart Mill írásaitól Michel Foucault hatalom-alapú gondolkodásának hatásán keresztül a francia feministákig és a feminizmus megítéléséig ívelő elméleti szövegek mellett azt is vizsgáljuk, hogyan jelenik meg a feminista kritikai gondolkodás egyes irodalmi művekben, illetve milyen eszközöket ajánl a feminista kritika az irodalomelemzés számára. Ez a kurzus alkalmas arra is, hogy más szakosok doktoranduszok is látogathassák, társtudomány kategóriában is meghirdethető. Témakörök: gender-sztereotípiák, fogalmi ellentétpárok; társadalmi nem és feminizmus: elmélet, történet, kritika; feminizmusok az irodalomelméletben: szerzők, témák, olvasók, nyelvek; a francia feminizmus, *écriture féminine*; feminista diszkurzus a magyar irodalomban és irodalomelméletben

Bibliográfia:

Michel Foucault, *The History of Sexuality. Volume 1: An Introduction.* (1976) Ford.

Robert Hurley. London: Allen Lane, 1977.

Sandra Gilbert and Susan Gubar, *The Madwoman in the Attic: The Woman Writer and the Nineteenth-Century Literary Imagination.* 2nd edition. New Haven and London: Yale University Press, (1979) 1984².

Ellen Rooney, szerk., *The Cambridge Companion to Feminist Literary Theory.* Cambridge: Cambridge University Press, 2006.

Robyn R. Warhol and Diane Price Herndl, szerk., *Feminisms: An Anthology of Literary Theory and Criticism.* New Brunswick: N.J, Rutgers University Press, 1991, 1997.

2. A GENDERSZEMPONTÚ IRODALOM- ÉS KULTÚRAKRITIKA TÉMAKÖREI

Gender-olvasatok a vizuális művészetekben/Bán Zsófia

A gender-elméletek „összeolvasása” a kortárs vizuális elméletekkel, valamint a *new art history* által kidolgozott, újfajta képzőművészet-interpretációkkal különösen inspiráló, gazdag módszer, amely gyakran revelatív módon képes rávilágítani a két terület érintkezési pontjaira, illetve kultúra-konstruáló stratégiáira. A vizuális kultúra-stúdiumokat, vagyis a kritikai gondolkodás újfajta modelljét azok az (elsősorban amerikai, illetve angol-szász és német) elméleti szakemberek hozták létre mintegy másfél évtizede, akik elégedetlenek voltak a hagyományos művészettörténet elemzési módszereivel, amelyek többnyire ragaszkodnak a „magas” és „alacsony” művészetek megkülönböztetéséhez, valamint a különböző vizuális diszciplínák szétválasztásához. Ezzel szemben, a vizuális kultúra-stúdiumok teoretikusai kezdettől fogva a diszciplináris határok lebontásán munkálkodtak egy működőképes kultúrkritikai vizuális elmélet megalkotása érdekében, amelynek van mondanivalója a kortárs kultúra látens vagy manifeszt jelenségeivel, illetve működésmechanizmusaival kapcsolatban. A gender-elméletek a kultúrában való létezését politikai, illetve etikai perspektívából értelmezik, hangsúlyozva, hogy a kultúra minden szintjét és formáját áthatják a gender-kérdések, mitöbb, kezdettől fogva hangsúlyozzák, hogy a nyugati kultúrában a társadalmi nem kulturális inskripciója elsősorban a vizualitáson keresztül zajlik. Ezért különösen hasznos a két terület érintkezési pontjait ott vizsgálni, ahol a kultúra vizuális produkciója művészi szinten jön létre. A különböző művészeti formák (ú.m. képzőművészet, film, fotó, installáció, tévésorozat, performansz – illetve body art, valamint *graphic novel* és hypertext narratívák) genderszempontú vizsgálata nem csak az egyes műfajokban rejlő stratégiákra, hanem egyúttal a társadalmi és művészeti hierarchizálás, illetve kanonizálás mechanizmusaira is rávilágít.

Bibliográfia:

Nochlin, Linda. *Women, Art and Power and Other Essays.* New York: HarperCollins, 1988

Armstrong, Carol and de Zegher, Catherine eds. *Women Artists at the Millenium.* Cambridge: MIT Press, 2006.

Pollock, Griselda, ed. *Generations and Geographies in the Visual Arts: Feminist Readings.* London and New York: Routledge, 1996.

hooks, bell. *Art on My Mind: Visual Politics.* New York: The New Press, 1995.

- Bordo, Susan. *The Twilight Zones: The Hidden Life of Cultural Images from Plato to O. J.* University of California Press, Berkeley, 1997.
- Gates Jr (ed.), Henry Louis. *Race, Writing and Difference.* Chicago: The University of Chicago Press, 1986.
- Colomina, Beatriz (ed.). *Sexuality and Space.* New York: Princeton Architectural Press, 1992.
- Theweleti, Klaus. *Male Fantasies. Vol. I: Women, Floods, Bodies, History.* Minneapolis: University of Minnesota Press, 1987.
- Wolf, Janet. *Feminine Sentences: Essays on Women and Culture.* Berkeley: University of California Press, 1990.
- Carson, Fiona and Pajaczkowska, Claire (eds.). *Feminist Visual Culture.* New York: Routledge, 2001.
- Lippard, Lucy. *The Pink Glass Swan: Selected Feminist Essays on Art.* New York: The New Press, 1995.
- Perry, Gil. *Gender and Art.* New Haven and London: Yale University with The Open University, 1999.
- Bryson, Norman, Holly, Michael Ann and Moxey, Keith (eds.). *Visual Culture: Images and Interpretations.* Hanover, N. H.: Wesleyan University Press, 1994.
- Zelizer, Barbie. *Remembering to Forget: Holocaust Memory Through the Camera's Eye.* Chicago: University of Chicago Press, 1998.
- Ofer, Daniel and Weitzman, Lenore. *Women and the Holocaust.* New Haven: Yale University Press, 1998.
- Penrose, Anthony (ed.). *Lee Miller's War.* Boston: Bullfinch Press, 1992.
- Ziva, Amisha-Maisels. *Depiction and Interpretation: Visual Arts and the Holocaust.* New York: Pergamon, 1993.

Testi és narratív alanyiség az irodalomban és a kultúrában/Bollobás Enikő

A kurzus három elméleti feltevésből kiindulva vizsgálja a testi és narratív alanyiségot: a szubjektum mindig korporealizált – vagyis testében megképzett – szubjektum, akinek alanyiségát meghatározzák a testnek a társadalmi normákhoz és szövegkönyvekhez való kritikai viszonyulásai; a szubjektum mindig kapcsolati szubjektum, vagyis az azonosságélmények kapcsolati hálózatában konstituálódik; a szubjektum mindig narratív, vagyis tudatosodási folyamata elválaszthatatlan az Én ön-narrációjától, amely egyaránt testi indíttatású és kapcsolati. A témakörökhöz kapcsolódó elméleti paradigmák segítségével egy elméleti képletet dolgozunk ki, amelyet azután más és más szövegekre fogunk alkalmazni. A „szöveget” tágra értelmezve nemcsak kanonikus irodalmi szövegeket vizsgálunk, hanem történelmi, vizuális és populáris szövegeket is. Egyúttal metodológiai sokszínűségre is törekszünk, és vizsgálódásaink módszertanát többek között a posztstrukturalista irodalomelméletek, a kritikai kultúrakutatás és a gendertudomány eszköztárából merítjük.

Bibliográfia:

- Butler, Judith. *Bodies That Matter: On the Discursive Limits on "Sex."* New York: Routledge, 1993.
- Butler, Judith. *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity.* New York: Routledge, 1990.

- Butler, Judith. *The Psychic Life of Power: Theories in Subjection*. Stanford: Stanford UP, 1997.
- Butler, Judith. "What Is Critique? An Essay on Foucault's Virtue." In: *The Judith Butler Reader*. Ed., Sara Salih. Oxford: Blackwell, 2004. 302–322.
- Foucault, Michel. „What Is Critique?” Ford. Lysa Hochroth. In: *The Politics of Truth*. Ed., Sylvère Lotringer. *The Politics of Truth*. Los Angeles: Semiotext(e), 2007. 41–81.
- Sue Campbell, Letitia Meynell, and Susan Sherwin, ed., *Embodiment and Agency*. Philadelphia: Pennsylvania State UP, 2009.
- Lidia Curti, *Female Stories, Female Bodies—Narrative, Identity, and Representation*. New York: New York UP, 1998.
- Elizabeth Grosz, *Volatile Bodies*. Bloomington: Indiana UP, 1994.
- Eakin, Paul John. *How Our Lives Become Stories—Making Selves*. Ithaca: Cornell UP, 1999.
- Joona Taipale, *Phenomenology and Embodiment—Husserl and the Constitution of Subjectivity*. Evanston: Northwestern UP, 2014.
- Maurice Merleau-Ponty, *The Phenomenology of Perception*. London: Routledge, 1992.
- Susan Bordo, *Unbearable Weight—Feminism, Western Culture, and the Body*. Berkeley: U of California P, 1993.
- Philippe Lejeune, *On Autobiography*. Minneapolis: The U of Minnesota P, 1989.
- Sidonie Smith and Julia Watson, ed., *Reading Autobiography: A Guide for Interpreting Life Narratives*. Minneapolis: The U of Minnesota P, 2001.
- Sidonie Smith, ed., *Subjectivity, Identity, and the Body: Women's Autobiographical Practices in the Twentieth Century*. Bloomington: Indiana UP, 1993.

Poszthumanizmus és Gender/Timár Andrea

A kurzus célja, hogy a kortárs poszthumanista elméletek gender vonatkozásait vizsgálja. Köztudott, hogy a humanizmus szubjektuma (Kanti értelemben) „szabad”; autonóm, ágenciával rendelkező, racionális, fehér, közép vagy felsőbb osztálybeli férfi. A humanizmust megkérdőjelező, a 20.század végét jellemző antihumanista elméletek már rámutattak e humanista emberkép tarthatatlanságára (i.e. az „ember”, a poszt-strukturalista, feminista, posztkolonialista, marxista, stb. elméletek szerint semmilyen értelemben nem szabad, hanem a társadalom, a kultúra, a történelem, a politika, stb. által determinált.) A poszthumanizmus, szemben az antihumanizmussal, egyfajta kritikai humanizmust jelent, ugyanis elsősorban arra kérdez rá, mi az ember, mit jelent embernek lenni akkor, amikor a humanizmus embereszménye tarthatatlanná válik. A poszthumanizmus kérdésfeltevés egyszerre historikus és ahistorikus: míg történelmi szempontból az a kérdés, mit jelent embernek lenni a 21. században (amely, többek között, a genetikai módosítás, a lombikbábik, a transzneműség, a techno és cyber kultúra, vagy éppen a közelgő klímakatasztrófa kora), az ahistorikus kérdésfeltevés arra irányul, mit jelent embernek lenni *egyáltalán*, ha a humanizmus emberdefiníciója érvényét veszítette? Meghatározható-e vajon az „emberi”? És mi történik, amikor poszt-antropocentrizmusról beszélünk?

Bibliográfia:

Colebrook, Claire, *The Death of the Posthuman, an Essays on Extinction, Volume One*, Open University Press, 2014.

Herbrechter, Stefan, *Posthumanism, A Critical Analysis*, London: Bloomsbury, 2014.
Braidotti, Rosi. *The Posthuman* London: Polity, 2013.
Wolf, Cary. *What is Posthumanism?* Minneapolis: University of Minnesota Press, 2009.
Halberstam, J. Livingstone, I. *Posthuman Bodies*, Indiana University Press, 1995.

3. GENDER ÉS SZEXUALITÁS A BRIT ÉS (POSZTKOLONIÁLIS) ANGOL NYELVŰ IRODALMAKBAN

Gender-reprezentáció a 20-21. századi brit irodalomban/Friedrich Judit

A kurzus a 20-21. századi brit irodalom genderképeit vizsgálja elsősorban Virginia Woolf, John Fowles, A. S. Byatt, Jeanette Winterson regényeiben és friss kortárs regényekben, de beemeljük a tárgyalásba a hallgatók kutatási fókuszának megfelelő szerzők munkásságát is. A tárgyalt problémák között szerepel többek közt a társadalmi nemek konstrukciójának kérdései és a gender-performativitás narratív ábrázolása. Az egyes szerzők esetében több mű átfogó, összehasonlító jellegű vizsgálatának éppúgy teret engedünk, mint egyes művek mélyreható, több szintű vizsgálatának. Az egyes művek vagy alkotói életművek tárgyalásakor a genderelméleti megközelítések lehetőségeinek ütköztetése és közülük a legalkalmasabb kiválasztása illetve alkalmazása külön figyelmet kap. Témakörök: Gender az irodalmi művekben: szereplők, cselekménymodellek, narratívák; a szerző: gender-reprezentáció és önéletrajziség; gender-szerepmodellek; narratíva és fokalizáció: az elbeszélői hang és a nézőpont reprezentációjának ütköztetése; alternatív társadalmi nem-konstrukciók az irodalomban

Bibliográfia:

Judith Butler, *Undoing Gender*. New York and London: Routledge, 2004.
Judith K. Gardiner, szerk., *Masculinity Studies and Feminist Theory: New Directions*. New York: Columbia University Press, 2002.
Virginia Woolf, *Orlando: A Biography*. London: The Hogarth Press, 1928.
John Fowles, *The French Lieutenant's Woman*. Little Brown & Co, 1969.

A nemi identitás problematikája a kortárs angol drámában/Pikli Natália

A kortárs angol drámában az 1970-es évektől kiemelt szerephez jutottak a feminista vagy genderközpontú témafelvetések, ebben Caryl Churchill úttörő szerepének és módszereinek (együttírás a Monstrous Regiment női társulattal, műhelymunka, kísérletező színházi megoldások, stb.) hatását nem lehet tagadni. Nemcsak saját drámáiban de a részben az köpenyéből kibújt új drámaíró-generáció, az 'in-yer-face theatre' alkotóinak műveiben is központi jelentőségű a férfi vagy női identitás létrehozásának problematikája: a fiatalon elhunyt de paradigmateremtő életművet teremtő Sarah Kane-é csakúgy mint a jelenleg is nagy (és nemzetközi) sikerrel alkotó Jez Butterworth és az ír származású Martin McDonagh műveiben, akik a posztfeminista világban lehetséges férfiképet is gyakran vizsgálják drámáikban. A szeminárium ezen drámaírók alkotásaira fókuszálva vizsgálja a gendermegközelítés színházi megvalósulási formáit, kommentálva egyben a politikai színház lehetőségeit és hatását korunkban. Témakörök: Caryl Churchill és az 1970-es, kora 1980-as évek drámái és munkamódszerei – feminizmus és homoszexualitás (Cloud 9, Top Girls,

Vinegar Tom, stb.); Caryl Churchill és a 90-es évektől változó körülmények – változó drámai struktúra és problémafelvetési módszerek (The Skriker, A Number, Drunk Enough To Say I Love You, stb.); Sarah Kane drámái – a női nemi és pszichikai identitáskeresés tragikus intenzitása; Jez Butterworth: a gengszter-kultúra és a férfi identitás; Martin McDonagh: az 'írség' és a férfi identitás összefüggései drámáiban és filmjeiben

Bibliográfia:

- Aston, Elaine és Elin Diamond, szerk. *The Cambridge Companion to Caryl Churchill*. Cambridge: Cambridge U P, 2009. Print.
- Aston, Elaine és Janelle Reinelt, szerk. *The Cambridge Companion to Modern British Women Playwrights*. Cambridge: Cambridge U P, 2000. Print.
- D'Monté, Rebecca. „Voicing Abuse/ Voicing Gender.” *Monologues. Theatre, Performance, Subjectivity*. Szerk. Clare Wallace. Prague: Litteraria Pragensia, 2006. 208-31. Print.
- Lonergan, Patrick, *The Theatre and Films of Martin McDonagh*. London: Methuen, 2012. Print.
- Sierz, Arthur. *In-Yer-Face Theatre. British Drama Today*. London: Faber and Faber, 2001. Print.
- Singleton, Brian. „Am I Talking to Myself? Men, Masculinities and the Monologue in Contemporary Irish Theatre.” *Monologues. Theatre, Performance, Subjectivity*. Szerk. Clare Wallace. Prague: Litteraria Pragensia, 2006. 260-77. Print.
- de Vos, Laurens. „'Little is left to tell.' Samuel Beckett's and Sarah Kane's Subverted Monologues.” *Monologues. Theatre, Performance, Subjectivity*. Szerk. Clare Wallace. Prague: Litteraria Pragensia, 2006. 110-24. Print.

Gender és szexualitás a 18-19. századi brit gótikus irodalomban/Ruttkay Veronika

A Nagy-Britanniában a 18. század második felétől kibontakozó gótikus irodalom a szexualitás és a társadalmi nemek reprezentációjának/politikájának rendkívül sokrétű és a társadalmi-kulturális konfliktusokra érzékeny diskurzusát dolgozta ki. A kurzus megvizsgálja az ún. „női” és „férfi” gótika megképződését a gótikus regény, ill. románc 18. századi változataiban és a 20. századi feminista kritikában; a gótikus hősnő genderszkriptjét és annak újraírásait; a szerző és a nőiesített regényfogyasztó viszonyának alakulását; a maszkulinitás és femininitás alakzatait, valamint a „queer” perspektíva megjelenését. Tárgyalt témakörök: „női” és „férfi” gótikus műfajok megképződése Ann Radcliffe, Matthew Lewis és kortársainak írásaiban valamint a 20. századi feminista kritikában; a „gótikus hősnő” és kritikái: a nők oktatása és a „Bildung”; ágencia és mazochizmus; az érzékeny test diskurzusa a 18. században és annak korabeli feminista kritikája (Mary Wollstonecraft, Mary Robinson, stb.); a gótikus hősnő szkriptjének revíziója (pl. Charlotte Dacre: *Zofloya*), a „gótikus hősnő” 20. és 21. századi kritikája (pl. Angela Carter); gótikus regényírók és olvasók: női szerzői stratégiák; a női olvasók reprezentációja (pl. Austen: *Northanger Abbey*); a populáris műfajok nőiesítése; a gótikus irodalom mint a romantika ellen-kánonja, a romantikus irodalom mint a gótikára adott reakció; a maszkulinitás változatai a „férfi” és „női” gótikában; „queer” alakzatok (pl. Lewis: *The Monk*; Le Fanu: *Carmilla*); az abjekt és a monstruózus test; narrativitás és testiség.

Bibliográfia:

- Bronfen, Elisabeth. *Over Her Dead Body: Death, Femininity and the Aesthetic*. Manchester: Manchester UP, 1992.
- Castle, Terry. *Boss Ladies, Watch Out!: Essays on Women, Sex and Writing*. New York and London: Routledge, 2002.
- Clery, E. J. *Women's Gothic: From Clara Reeve to Mary Shelley*. Horndon, Tavistock, Devon: Northcote House Publishers, 2004.
- Gamer, Michael. *Romanticism and the Gothic: Genre, Reception, Canon Formation*. Cambridge: CUP, 2000.
- Sedgwick, Eve Kosofsky. *Between Men: English Literature and Male Homosocial Desire*. New York: Columbia UP, 1985.
- Sélei, Nóra. *Lánnyá válik, s írni kezd: 19. századi angol írónők*. Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó, 1999.
- Smith, Andrew and Diana Wallace, eds. *The Female Gothic: New Directions*. Houndmills: Palgrave Macmillan, 2009.

4. GENDER ÉS SZEXUALITÁS AZ AMERIKAI IRODALOMBAN

Gender és identitás a kanadai irodalomban/Benczik Vera

A kurzus célja, hogy betekintést adjon a kanadai irodalom két évszázadába, különös tekintettel bizonyos kulcsszövegek genderszemléletű elemzésére, a nemi és kulturális identitáskonstrukciók jelenlétére és változására a kanadai irodalom kezdeteitől napjainkig bizonyos kulcsszövegeken keresztül. A kurzus során kitérünk a kezdeti bevándorló-identitás leképezésére korai anglo-kanadai írók szövegeiben, majd a 20. század első felének identitáskeresésére, a 20. század második felének feminista szerzőinek itendtiás-reflexióira, egészen a kortárs kanadai irodalom gender-tematikájáig. A vizsgált szövegek a próza, költészet, önéletrajzi és kritikai szövegek sorából kerülnek ki, és a realista irodalom mellett a kanadai fantasztikus irodalom szövegein keresztül is górcső alá vesszük a gender-elmélet kérdésköreinek tárházát a kanadai irodalomban. Főbb témakörök: a kanadai irodalom kezdetei, kolóniális és posztkolóniális diszkurzusok; a bevándorló-identitás: nemi szerepek, nemi konstrukciók, femininitás, maszkulinitás és a 19. századi kanadai irodalom; a kanadai énkép a 20. század első felében; gender és szexualitás a kortárs kanadai irodalomban; genderkonstrukciók a kanadai gótikus irodalomban; gender a kanadai fantasztikus irodalomban; nemi és etnikai konstrukciók a kortárs kanadai irodalomban

Bibliográfia:

- Chambers, Jennifer. *Diversity and Change in Early Canadian Women's Writing*. Newcastle: Cambridge Scholars Press, 2008. Print.
- Dickinson, Peter. *Here is Queer: Nationalisms, Sexualities and the Literatures of Canada*. Toronto: U of Toronto P, 1999. Print.
- Edwards, Justin D. *Gothic Canada: Reading the Spectre of a National Literature*. Edmonton: U of Alberta P, 2005. Print.
- Hutcheon, Linda. *The Canadian Postmodern: A Study of Contemporary English-Canadian Fiction*. Toronto: Oxford U P, 1988. Print.

Kamboureli, Smaro. *Scandalous Bodies: Diasporic Literature in English Canada*. Oxford: Oxford U P, 2000. Print.

Sugars, Cynthia, ed. *Unhomely States: Theorizing English-Canadian Postcolonialism*. Peterborough, Ontario: Broadview, 2004. Print.

Nőírók komparatív megközelítésben/Bollobás Enikő

Az irodalomtörténeti, feminista irodalomkritikai és műfajkritikai vizsgálódások középpontjában 19. és 20. századi írónők állnak: a társadalmi nem megképző folyamatait (diszkurzív, performatív), a vonatkozó kulturális szkripteket (normakövető/normataszító) és az alkalmazott irodalmi műfajokat (fejlődésregény, művészregény, önéletrajz, kulcsregény) hasonlítjuk össze angolul író és magyar írónők munkásságában. Tárgyalt szerzők: Emily Dickinson, Jane Austen, Charlotte Perkins Gilman, Kate Chopin, Edith Wharton, Virginia Woolf, Gertrude Stein, H.D. [Hilda Doolittle], Djuna Barnes, Willa Cather, Doris Lessing, Sylvia Plath, Carson McCullers, Denise Levertov, Alice Munro, Lydia Davis, Kaffka Margit, Török Sophie, Rácz Zsuzsa stb. Főbb témakörök: genderszemlélet az irodalomtörténetben, genderszemlélet a kultúrakutatásban, genderszemlélet a nyelvfilozófiában, performativitás és alanyképzés, társadalmi-kulturális szkriptek, normatív és alternatív-szubverzív identitások, genderrelativitás, határátlépések (gender passing), fölülírás-átírás.

Bibliográfia:

Atkins, Kim. ed., *Self and Subjectivity*. Oxford: Blackwell, 2005.

Bollobás Enikő, *Az amerikai irodalom története*. Budapest: Osiris, 2005.

Enikő Bollobás, *They Aren't, Until I Call Them—On Doing Things with Words in Literature*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2010.

Bollobás Enikő, *Egy képlet nyomában – Karakterelemzések az amerikai és a Magyar irodalomból*. Budapest: Balassi, 2012.

Ginsberg, Elaine K., ed., *Passing and the Fictions of Identity*. Durham: Duke University Press, 1996. 181–217.

Benstock, Shari. *Women of the Left Bank. Paris, 1900–1940*. Austin: U of Texas P, 1986.

Braidotti, Rosi. "Identity, Subjectivity and Difference: A Critical Genealogy." *Thinking Differently—A Reader in European Women's Studies*. Ed. Gabriele Griffin, Rosi Braidotti. London: Zed Books, 2002. 158–80.

DuPlessis, Rachel Blau. *Writing beyond the Ending—Narrative Strategies of Twentieth-Century Women Writers*. Bloomington: Indiana UP, 1985.

Garber, Marjorie. *Vested Interests – Cross-Dressing and Cultural Anxiety*. New York: Harper Perennial, 1993.

Girard, René. *Deceit, Desire, and the Novel: Self and Other in Literary Structure*. Ford. Yvonne Freccero. Baltimore: Johns Hopkins, 1972.

Russ, Joanna. *To Write like a Woman*. Bloomington: Indiana University Press, 1995.

Sedgwick, Eve Kosofsky. *Epistemology of the Closet*. Berkeley, California University Press, 1990.

Washington, Mary Helen. *Invented Lives: Narratives of Black Women, 1860–1960*. Garden City: Doubleday, 1987.

Határátlépések az amerikai irodalomban/Bollobás Enikő

A *passing* jelensége – amikor az azonosságváltó a különböző bináris párok közti határátlépésekkel konstituálja magát – alkotja a posztstrukturalista szubjektumelméletek egyik legizgalmasabb fejezetét. A többszörösen ragozott alany (vagyis a társadalmi nem, a szexualitás és a „rassz” inflekciónál által megképzett szubjektum) a ragok, vagyis a bináris identitáskategóriák (férfi/nő, heteroszexuális/homoszexuális, „fehér”/„fekete”) között lépeget, mindig változtatva ragozott alanyiságát. Vagyis a szubjektum a bináris ragokat összekeverve alkotja meg önmagát, és hibrid, határátlépő vagy transzgresszív identitásoknak biztosít diszkurzív helyet. A szövegelemzések alapján azt feltételezzük, hogy a kategóriaváltások nem egyenként, egymástól elszigetelve valósulnak meg, hanem a *gender*, a szexualitás és a „rassz” bináris inflekciónál együtt mozognak, gyakran más hasonló kettősségekkel együtt (például „eredeti”/másolat, nyugati/keleti, felnőtt/gyermek).

Bibliográfia:

- Bennett, Juda. *The Passing Figure – Racial Confusion in Modern American Literature*. New York: Peter Lang, 1996.
- Wald, Gayle. *Crossing the Line—Racial Passing in Twentieth-Century U. S. Literature and Culture*. Durham: Duke University Press, 2000.
- Elaine K. Ginsberg, ed., *Passing and the Fictions of Identity*. Durham: Duke University Press, 1996. 181–217.
- Bollobás Enikő. *Egy képlet nyomában – Karakterelemzések az amerikai és a Magyar irodalomból*. Budapest: Balassi, 2012.
- Somerville, Siobhan B. *Queering the Color Line*. Durham: Duke UP, 2000.
- Sheehy, John. “The Mirror and the Veil: The Passing Novel and the Quest for American Racial Identity.” *African American Review*, 33/3 (Autumn 1999): 401–15.
- Simson, Rennie. “The Afro-American Female: The Historical Context of the Construction of Sexual Identity.” *Powers of Desire—The Politics of Sexuality*. Ed. Ann Snitow, Christine Stansell, Sharon Thompson. New York: Monthly Review P, 1983. 229–35.
- Smith, Valerie. *Not Just Race, Not Just Gender—Black Feminist Readings*. New York: Routledge, 1998.

Identitásföldrajzok: afroamerikai nőírók/Federmayer Éva

A szeminárium célja a szociológiát, politológiát, antropológiát, jogelméletet, továbbá az irodalomkritikát az 1980-as évek óta jelentősen meghatározó *interszekcionalitás* (Kimberlé’ Crenshaw 1989, 1991; Davis 1981; Moraga 1983; Smith 1983; hooks 1984; Moraga and Anzaldú’a 1984; Glenn 1985; Anzaldú’a 1987, 1990; King 1988; Mohanty 1988; Spelman 1988) elméleti és gyakorlati alkalmazása afroamerikai írónők műveinek elemzésében. A főbb témakörök a következők: 1) a diszlokáció és transznacionalitás narratívái, 2) a fekete “herstory”/női életírás 3) “passing” és “poszt-passing” narratívák, 4) újraszólga-elbeszélések, 5) sokfajú/”multiracial” utópia/disztópia

Bibliography:

- Octavia Butler, *Parable of the Talents*, 1998
- Edwidge Danticat, *Breath, Eyes, Memory*, 1994, e-book

- Jamaica Kincaid, *A Small Place*. Vintage, 1988
- Audre Lourde, *Zami, A New spelling of My Name*, 1982
- Toni Morrison, *A Mercy*, 2008.
- Leslie McCall, The Complexity of Intersectionality. Source: *Signs*, Vol. 30, No. 3 (Spring 2005), pp. 1771-1800. Published by: U of Chicago Press. Stable URL: <http://www.jstor.org/stable/10.1086/426800>
- Patricia Hill Collins, Patricia Hill Collins, Toward a New Vision: Race, Class and Gender as Categories of Analysis. A Publication for the Research Clearinghouse and Curriculum Integration Project. Memphis State U, 1989. https://www.memphis.edu/crow/pdfs/Toward_a_New_Vision_-_Race_Class_and_Gender...pdf
- David Theo Goldberg, Racial Europeanization. *Ethnic and Racial Studies* <http://www.tandfonline.com/loi/rers20> U of Chicago P. 20 Aug 2006. Stable URL: <http://www.jstor.org/stable/10.1086/669609>
- Zygmunt Bauman, From Pilgrim to Tourist or a Short History of Identity. Stuart Hall and Paul du Gay (eds.), *Questions of Cultural Identity*. SAGE, 2002, c1996. available in pdf: <https://www.nyu.edu/classes/bkg/tourist/Baumann-pilgrim-tourist.pdf>
- Lesley Larkin, Reading and Being Read: Jamaica Kincaid's *A Small Place* as a Literary Agent. *Callaloo*, Volume 35, Number 1, Winter 2012, pp. 193-211. <https://muse.jhu.edu/login?auth=0&type=summary&url=/journals/callaloo/v035/35.1.larkin.pdf>
- Donette A. Francis, Silences Too Horrific to Disturb: Writing Sexual Histories in Edwidge Danticat's *Breath, Eyes, Memory*. *Research in African American Literatures*. Vol. 35, Number 2, Summer 2004, pp.75-90. https://muse.jhu.edu/login?auth=0&type=summary&url=/journals/research_in_african_literatures/v035/35.2francis.html
- Barbara DiBernard, *ZAMI: A Portrait of an Artist as a Black Lesbian* *The Kenyon Review*, New Series, Volume XIII, Number 4 (Fall 1991), pp. 195–213. <http://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1027&context=englishfacpubs>
- Jean Wyatt, Failed Messages, Maternal Loss, and Narrative Form in Toni Morrisons *A Mercy*. *MFS Modern Fiction Studies*, Volume 58, Number 1, Spring 2012, pp. 128-151. <http://muse.jhu.edu/journals/mfs/summary/v058/58.1.wyatt.html>

5. GENDER ÉS REPRESENTÁCIÓ

Gender és science fiction/Benczik Vera

A kurzus célja, hogy a tudományos fantasztikus műfaj (SF) keretein belül vizsgáljuk meg a genderkonstrukciók kifejezésének lehetőségeit. Mint a fantasztikum egyik almódusának, az SF-nek is meghatározó sajátossága, hogy a metaforikus tartalmakat nem csak a szubtextuális vagy a szövegi és képi szimbolika szintjén, hanem explicit, bár a konszenzuális valóságtól eltávolított narratív tartalomként is képes megjeleníteni. A kurzus szövegei kapcsán olyan témákat érintünk, mint a genderkonstrukciók, a női / férfi szerepek, a nem mint biológiai és

társadalmi konstrukció, a felnőtté válás és a szexualitás társadalmi aspektusai, a testkép, a gender kategóriáinak fluiditása, illetve a társadalmi tabuk kontextusfüggő és konstruált volta. Tematika: science fiction: definíciók, műfajelmélet, módusztörténet; nemi szerepek, nemi konstrukciók; utópia / disztópia és gender; nők, gépek és a fogyasztói társadalom; az idegenség fogalma és a gender

Bibliográfia:

- Attebery, Brian. *Decoding Gender in Science Fiction*. New York & London: Routledge, 2002. Print.
- Harraway, Donna. "A Cyborg Manifesto: Science, Technology, and Socialist-Feminism in the Late Twentieth Century." *Simians, Cyborgs and Women. The Reinvention of Nature*. New York: Routledge, 1991. 149-81. Print.
- Haslam, Jason. *Gender, Race and American Science Fiction: Reflections on Fantastic Identities*. New York & London: Routledge, 2015. Print.
- Russ, Joanna. *To Write Like a Woman. Essays in Feminism and Science Fiction*. Bloomington & Indianapolis: Indiana UP, 1995. Print.
- Wolmark, Jenny. *Aliens and Others: Science Fiction, Feminism and Postmodernism*. U of Iowa P, 1994. Print.

A holokaust irodalmi visszhangjai gender szempontú megközelítésben/Kállay G. Katalin
A holokaust tragédiájának irodalmi reprezentációja sokféle kérdést vet fel, amelyek a 21. században egyre inkább kapcsolhatók a gender-stúdiumok kérdésfelvetéseihez. Tágabb, esztétikai értelemben véve ezek a kérdéskörök érintik a centralizált, lineáris gondolkodásmód viszonylagossá válásának, a tér és az idő többfajta érzékelésének, az emberi testhez és az identitáshoz való viszony megváltozásának, a társadalmi szerepek átrendeződésének illetve az erkölcsi és esztétikai „jó” és „rossz” újraértelmezésének a problémáit. Mindez az irodalmi szövegekben közvetlen nyelvi szinten is megfigyelhető. Egyre több szerző (pl. Cynthia Ozick, Rebecca Goldstein, Ruth Klüger) foglalkozik a témához kapcsolódó már kialakult sztereotípiák megkérdőjelezésével – műveik meglepő, átütő ereje együtt gondolkodásra, további kérdések felvetésére buzdít.

Bibliográfia:

- Goldenberg, M. and Shapiro, A. (eds.) 2013. *Different Horrors/ Same Hell. Gender and the Holocaust*. Seattle: University of Washington Press
- Jacob, J. 2010. *Memorializing the Holocaust. Gender, Genocide and Collective Memory*. London: I.B. Tauris.
- Ofer, D. and Weitzman, L.J. (eds.) 1998. *Women and the Holocaust*. New Haven, CT: Yale University Press, pp.351-363.
- Reading, A. 2002. *The Social Inheritance of the Holocaust: Gender, Culture and Memory*. New York: Palgrave Macmillan.
- Rittner, C. and J. Roth (eds.). 1991. *Women and the Holocaust: Different Voices*. New York: Paragon.

Az amerikai Gender Studies ismeretelméleti és esztétikai aspektusai/Kállay Géza

A Gender Studies filozófiai-filozófiatörténeti jelentősége többek között abban áll, hogy a nemi identitás és – általában véve – az identitás-konstrukció (végső soron posztmodern, „metamodern” metafizikai) kérdését aktív szempontnak és dinamikus, heurisztikus gondolkodási elvnek tette meg, s ez hagyományos filozófiai kérdések újragondolását segítette elő, eddig elsősorban a politikafilozófia, az etika, az ismeretelmélet és az esztétika területén alkotva maradandót; a kurzus az utóbbi kettőre koncentrált. 2003-ban a posztanalitikus, Ludwig Wittgenstein és J. L. Austin műveiből kiinduló esztétika egyik legfontosabb alakja, Stanley Cavell írt Előszót Shoshana Felman: *The Scandal of the Speaking Body: Don Juan with J. L. Austin, or Seduction in Two Languages* c. (eredetileg 1980-as, francia nyelvű) könyvéhez, az Utószó pedig Judith Butler munkája. Itt ért össze a test tér- és időérzékelésből kiinduló, a bináris oppozíciókat elutasító, a nemi identitást performativitásként értelmező, egy új nyelvi kifejezőerőt kereső gondolkodás az „analitikus” filozófiai hagyomány három nagy alakjának munkásságával. A *Filozófiai vizsgálódások* Wittgensteinja és Austin, minden különbségük ellenére, a hétköznapi nyelv és élet szituációkba- és kontextusokba ágyazottságát, a nyelv és az emberi cselekvés performativitását és esetlegességét állították a középpontba. Írásaikból kihallható az a meggyőződés, hogy ember és ember, illetőleg ember és világ kapcsolata nem a nyugati metafizikai hagyomány által piedesztálra állított ismeretelmélet jegyében érthető meg, hanem elsősorban esztétikai természetű. A kurzus ismeretelmélet és esztétika viszonyát szeretné újragondolni a Bibliográfiában megadott művek segítségével, a vizsgálatokat kiterjesztve a néhány éve aktív „Performance Philosophy” területére is.

Bibliográfia:

- Alcoff, Linda Martin: *Visible Identities: Race, Gender, and the Self*, Oxford: Oxford University Press, 2006.
- Alcoff, Linda Martin – Eva Feder Kittay (eds.): *The Blackwell Guide to Feminist Philosophy*, Malden and Oxford: Blackwell University Press, 2007.
- Arden McHugh, Nancy: *Feminist Philosophies A-Z*, Edinburgh: Edinburgh University Press, 2007.
- Austin, J. L., *How To Do Things With Words?*, eds. by Marina Sbisa & James Opie Urmson, Oxford: Oxford University Press, [1955] 1975.
- Austin: *Philosophical Papers*, eds. by James Opie Urmson & Geoffrey James Warnock, Oxford: Oxford University Press, [1962], 1979.
- Brand, Peg: “Feminism and Aesthetics”, Alcoff-Kittay (eds.), *The Blackwell Guide to Feminist Philosophy*, pp. 254-264.
- Butler, Judith: *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*, London and New York, Routledge, 1999.
- Cavell, Stanley: “The Wittgensteinian Event”, in: Cavell, *Philosophy the Day after Tomorrow*, Cambridge, Mass.: The Belknap Press of Harvard University Press, 2005, pp. 192-212.
- Cavell, Stanley: *The Claim of Reason: Wittgenstein, Skepticism, Morality, and Tragedy*, Oxford: Oxford University Press, 1999 (pp. 3-245).

- Code, Lorraine: "Feminist Epistemologies and Women's Lives", in: Alcoff-Kittay (eds.), *The Blackwell Guide to Feminist Philosophy*, pp. 211-234.
- Felman, Shoshana: *The Scandal of the Speaking Body: Don Juan with J. L. Austin, or Seduction in Two Languages*, Preface by Stanley Cavell, Afterword by Judith Butler, Stanford, CA: Stanford University Press, 2003.
- Harding, Sandra and Merrill B. Hintikka (eds.): *Discovering Reality. Feminist Perspectives on Epistemology, Metaphysics, Methodology, and Philosophy of Science*, Boston and Dordrecht: Kluwer Academic Publishers, 2004.
- Moi, Toril: " 'I am not a woman writer': About women, literature and feminist theory today" *Feminist Theory*, Los Angeles and London: SAGE Publications, Vol. 9(3), 2008, pp. 259–271.
- Moi, Toril: "The Adventure of Reading: Literature and Philosophy, Cavell and Beauvoir", *Literature & Theology*, Vol. 25. No. 2, June 2011, pp. 125–140.
- **PERFORMANCE PHILOSOPHY** / **Journal**, Vol 1 (2015):
<http://www.performancephilosophy.org/journal>
- Scheman, Naomi and Peg O'Connor (eds.): *Feminist Perspectives on Wittgenstein*, University Park: Pennsylvania: Pennsylvania University Press, 2002.
- Witt, Charlotte: *The Metaphysics of Gender*, Oxford and New York: Oxford University Press, 2011.
- Wittgenstein, Ludwig: *Philosophical Investigations*, trans. by G. E. M. Anscombe, German-English bilingual edition, Oxford: Basil Blackwell, [1953, 1958] 1999.

Szövegek kontextusa – a férfi és női identitás kérdései a kora újkori Angliában/Pikli

Natália

A kultúrtörténeti irányultságú szeminárium többféle szempontból és különböző forrásanyagok alapján vizsgálja a női és férfi szerepeket és az elvárási horizontot a kora újkori Angliában – nemcsak irodalmi szövegek, hanem egyéb írott és képi anyagok feldolgozásával teremti meg azt a háttérrel, amelyben komplexebben értelmezhetővé válik pl. Shakespeare „makrancos Katája”, a színházban megengedett de másutt (vö. Hic-mulier/Haec-vir pamfletek) elítélt nemi átöltözés, a házasság és általában a nők helyzete, a 'rendetlen nők' stigmatizációja (házsártos feleség, pletykafészek, boszorkány, örömlány). A vizsgálatokban szükségszerűen a populáris és elit kultúra egymásra hatása is leképeződik, így többletinformációt kapunk a nemi normaképzés és normakövetés (vagy normataszítás) jelenségeiről nemcsak az adott korban, hanem általánosabban tekintve is. Témakörök: a 'rendetlen asszony' megjelenési formái a kora újkori Angliában; az asszonyszelídítő (shrew-taming) diskurzusok a populáris kultúrában (balladák, pamfletek, színház) és az elit kultúrában (Erasmus, Vives, etc.); a házasság intézménye (férfi és női szerepek, elit és populáris normák, közösségi normateremtés – a skimmington-jelenség); a boszorkányság diskurzusai, a hivatalos és nem hivatalos (társadalmi) büntetési formák; a transzvesztita alakja a színpadon és a férfivilágot fenyegető 'férfias' nő

Bibliográfia:

- Capp, Bernard. *When Gossips Meet, Women, Family and neighbourhood in Early Modern England*. Oxford: Oxford U P, 2003. Print.
- Dolan, Frances E. szerk., William Shakespeare. *The Taming of the Shrew. Texts and Contexts*. New York: Saint Martin's Press, 1996. Print.
- Lamb, Mary Ellen. *The Popular Culture of Shakespeare, Spenser and Johnson*. New York: Routledge, 2006. Print.
- Travitsky, Betty S. és Ann Lake Prescott, szerk. *Female and Male Voices in Early Modern England. An Anthology of Renaissance Writing*. New York: Columbia U P, 2000. Print.
- Wootton, David és Graham Holderness, szerk. *Gender and Power in Shrew-Taming Narratives, 1500-1700*. Eds. Houndmills, New York: Palgrave-Macmillan, 2010. Print.

6. KOMPARATÍV ÉS INTERMEDIÁLIS GENDERTUDOMÁNY, NŐTÖRTÉNELEM

Intim nyilvánosság, gender és média: elméleti reflexió és gyakorlati példák az önéletrajzi narratívák létmódjaira a kortárs kultúrában/Gács Anna

A kurzus az „intim nyilvánosság” fogalmát járja körül elméleti szakirodalom és elemzések segítségével. Az intim és a nyilvános határának elmosódását ért kritikáktól indulunk és a nyilvánossá tett intim tartalmak társadalmi funkcióját elemző szövegekkel folytatjuk. Megvizsgáljuk a kortárs médiának azokat az új színtereit (pl. talkshow-k, blogok), melyeken a személyes narratívák közrebozsátása és fogyasztása folyik. Kitérünk a nyilvánosságtörténet és az új színterek gender szempontú olvasásának lehetőségeire. A kurzus során a hallgatók feldolgozzák kutatási témájuk egy részét a téma szempontjából. Témakörök: Jürgen Habermas elmélete a polgári nyilvánosságról és annak kritikái; Habermas utódai: „narcisztikus korunk” diagnózisai; Az intim nyilvánosság részleges rehabilitációja (Lauren Berlant); Új színterek, új tematikák, új közösségek (a daytime talkshowk feminsita értelmezései, kismamablogok, szexuális kisebbségek online közösségei); „Új önéletrajziség” az irodalomban és a művészetekben

Bibliográfia:

- Berlant, Lauren (ed.): *Intimacy. A Critical Inquiry Book*. U. of Chicago P. 2000.
- Berlant, Lauren: *The Queen of America Goes to Washington City. Essays on Sex and Citizenship*. Durham – London: Duke University Press, 1997.
- Berlant, Lauren: *The Female Complaint. The Unfinished Business of Sentimentality in American Culture*, Durham – London, Duke University Press, 2008.
- Dovey, Jon: *Freakshow: First Person Media and Factual Television*. London, Pluto Press, 2000.
- Habermas, Jürgen. *The Structural Transformation of the Public Sphere: An Inquiry into a Category of Bourgeois Society*. Translated by Thomas Burger with the assistance of Frederick Lawrence. Cambridge: Polity Press, 1989.
- Renov, Michael: *The Subject of Documentary*. U. of Minnesota P. 2004.
- Biography*. Special Issue: Life Writing as Intimate Publics. 34.1 (2011).

Nőiesség, politika, nyilvánosság Magyarországon, 1895–1945/Sipos Balázs

A szeminárium áttekinti a feminizmus, a nőemancipáció és a modern nő magyarországi történetét, összehasonlító szempontot is használva. Először a női jogok kérdései közül az oktatáshoz, a szellemi munkához és a politikai részvételhez való jog alakulását vizsgálja 1920-ig (a választójog gyakorlásának lehetőségéig), illetve a nők és a nőinek tekintett témák nyilvános megjelenését tárgyalja. Bemutatja a feminista mozgalom magyarországi jelentkezését és a nyilvános konzervatív női aktivitásokat 1918-ig, elemzi a nacionalizmus hatását a női szervezetek és lapok működésére a Horthy-korban, illetve azt a kérdést, hogy a populáris kultúra amerikanizációja miként befolyásolta a nőiség magyarországi jelentését.

Bibliográfia:

- Acsády, Judit: „In a Different Voice”. Responses of Hungarian Feminism to the First World War. In: Alison Fell – Ingrid Sharp (eds.): *The Women’s Movement in Wartime. International Perspective. 1914–1919*. London: Palgrave Macmillan, 2007. 105–123.
- Acsády, Judit: Diverse Constructions: Feminist and conservative women’s movements and their contribution to the reconstruction of gender relations in Hungary after the first World War. In: Sharp Ingrid – Stibbe Matthew (eds.): *Aftermaths of War: Women’s Movements and Female Activists, 1918–1923*. Leiden: Brill Academic Publishers, 2011. 309–333.
- DiCenzo, Maria: *Feminist Media History. Suffrage, Periodicals and the Public Sphere*. Palgrave Macmillan, 2011.
- Fenyves, Katalin: When Sexism Meets Racism: the 1920 Numerus Clausus Law in Hungary. *Hungarian Cultural Studies*, 2011/4.
- Heilmann, Ann – Margaret Beetham (eds.): *New woman hybridities: feminism, femininity and international consumer culture, 1880–1930*. London; New York: Routledge, 2004.
- Sipos, Balázs: Miként befolyásolta a nők magyarországi helyzetét az első világháború? In: Majoros István (főszerk.): *Sorsok, frontok, eszmék. Tanulmányok az első világháború 100. évfordulójára*. ELTE BTK, 2015. 591–606.
- Sipos, Balázs: Modern amerikai lány, új nő és magyar asszony a Horthy-korban. Egy nő történeti szempontú médiatörténeti vizsgálat. *Századok*, 2014/1. 3–34.
- Sipos, Balázs: Right wing feminism and popular culture in Hungary in the Horthy-era. In: Ondrej Mészáros (ed.): *Science for Education – Education for the Science*. Faculty of Central European Studies, CPU in Nitra, 2011. 77–82.

Gender és az angol uralkodók: az angol királyok és királynők ábrázolása a brit kultúrörökség filmekben/Velich Andrea

A kurzus célja megismertetni, hogy hogyan ábrázolják a díjnyertes és népszerű brit kosztümös és kultúrörökség filmek az angol uralkodókat a középkortól napjainkig. A középkori *The White Queen* BBC sorozat (2013) Woodville Erzsébet ábrázolásától kezdve megvizsgáljuk III. Richárd, Yorki Erzsébet, a kora-újkor VIII. Henrik, Aragóniai Katalin, Boleyn Anna, I. Mária és I. Erzsébeten át az újkor III. György, és napjaink II. Erzsébet ábrázolásáig mind az ábrázolás, mind a recepció történetét. A kulturális emlékezet és filmtörténetét részét képező Korda Sándor VIII Henrik magánéletétől kezdve az indiai származású brit rendező ShekharKapur I. Erzsébet ábrázolásán át a férfi és női filmrendezők ábrázolásainak különbségeit és koronkénti változásait. A jobboldalinak tartott kultúrörökségi filmek

népszerűségét összevetjük a baloldali szerzői filmek, köztük Stephen Frears 2006-os *The Queen* című filmének II. Erzsébet-ábrázolásával, nézőközönségével és recepciójával. Egyes filmek, vagy filmrészletek megtekintése után a szemináriumvezető irányításával a filmek gender, kulturális és történelmi kontextusban történő elhelyezése képezik a megbeszélés, beszélgetés tárgyát.

Bibliográfia:

Carpenter, Cristina: *The Wars of the Roses* (Cambridge: CUP, 1997)

Guy, John: *Tudor England* (Oxford: OUP, 1990)

Lloyd, T. O.: *Empire to Welfare State, English History 1906-1985* (Oxford: OUP, 1986)

Walker, Dene: *British Heritage Films: Portrayal of Nationality and Modernity*

www.whatculture.com/film/british-heritage-portrayals-of-nationality-and-modernity, 12 April. 2014

Richards, Jeffrey: *Films and British National Identity from Dickens to Dad's Army* (Manchester: ManchesterUP, 1997)

Monaco, James (ed.) *How to read a film? Movies, Media, Multimedia* (Oxford: OUP, 2000)

Hayward, Susan: *Cinema Studies. The key concepts* (London: Routledge, 2000)

Monk, Clair-Sargeant, Amy: *British Historical Cinema* (London: Routledge, 2002)

Helsby, Wendy (ed.): *Understanding Representation* (London: BFI Publishing, 2005)

Az angol nők ábrázolása AII. Világháború utáni brit szocialista-realista filmekben/Velich Andrea

A II. Világháború utáni különböző filmrendezőgenerációk díj-nyertes szerzői filmjeinek felidézésével, összehasonlításával és elemzésével vizsgáljuk a gender ábrázolásának változásait. A II. Világháború után induló szocialista-realista brit filmrendezők (többek közt Mike Leigh, Stephen Frears, Ken Loach, Lyndsay Anderson) és a fiatalabb filmrendező generációk (többek közt David McKenzie, Peter Mullan, Shane Meadows, Paddy Considine, Ben Wheatley) filmjeiben a gender-ábrázolások, a férfi-női szerepek változásait, eltolódásait követjük nyomon azok gender, kulturális és történelmi kontextusában.

Bibliográfia:

Jones, K: *The Making of Social Policy in Britain 1830-1990* (Athlone, London, 1993)

Lloyd, T.O.: *Empire to Welfare State, English History 1906-1985* (Oxford, OUP, 1986)

Egedy, Gergely: *The History of Great Britain 1945-1987* (Budapest: Tankönyvkiadó, 1997)

How to read a film? Movies, Media, Multimedia (ed. James Monaco) (Oxford, OUP, 2000)

Richards, Jeffrey: *Films and British National Identity from Dickens to Dad's Army* (Manchester: Manchester UP, 1997)

Hayward, Susan: *Cinema Studies. The key concepts* (London: Routledge, 2000)

Helsby, Wendy (ed.): *Understanding Representation* (London: BFI Publishing, 2005)

Alternatív identitások a technikailag medializált globalizáció korában/Zsadányi Edit

Az óra azt vizsgálja modern és kortárs amerikai regények és filmek alapján, hogy a globalizációs folyamatok és a 21. századi technológiai fejlődés miként alakítják a szubjektivitás felfogásait. Az óra első részében a női másság, majd a kvír identitás mint

másság jelenségeit vizsgáljuk. Az óra második felében Rossi Braidotti „posztumán” felfogása alapján a másság fogalmát kiterjesztjük elektronikus eszközökre, és nyomon követjük egy technológiailag medialiszt hibrid identitás kialakulását. Többek közt Gertrude Stein, Djuna Barnes, Jhumpa Lahiri, Jeffrey Eugenides Stanley Kubrick, Spike Jonze műveiről lesz szó. Témakörök: a nő mint másság; kvír identitás; kvír mint megközelítés és kutatási irány; technológiailag medialiszt globalizáció; techno-humán hibrid identitás.

Bibliográfia:

Braidotti, Rosi. *The Posthuman*. Cambridge: Polity Press, 2013. Print.

Haraway, Donna. *When Species Meet*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2007. Print.

Sullivan, Nikki. *A Critical Introduction to Queer Theory*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2003. Print.

Verbeek, Peter Paul. *Moralizing Technology: Understanding and Designing the Morality of Things*. Chicago: University of Chicago Press, 2011. Print.

Wolfe, Cary. *What is Posthumanism?* Minneapolis: University of Minnesota Press, 2010. Print.

B/B. NEM TANTERMI SZAKMAI KURZUSOK: DISSZERTÁCIÓS TÉMAKONZULTÁCIÓ: 6 KURZUS/42 KREDIT

II. TUDOMÁNYOS MODUL: 36 KREDIT/3 PUBLIKÁCIÓ KÖTELEZŐEN TELJESÍTENDŐ
tanulmányírás, konferencia-előadás, kötet szerkesztés, egyéb (4-4 kredit)

III. OKTATÁSI MODUL/32 KREDIT (VÁLASZTHATÓ)

megszerezhető kredit: 32

4 db heti 2 órás szeminárium vagy előadás tartása (8-8 kredit)

Részvevők/Bemutatók

BÁN ZSÓFIA

- http://www.doktori.hu/index.php?menuid=192&sz_ID=6119
- https://vm.mtmt.hu/search/slist.php?nwi=1&initd=1&co_on=&ty_on=1&la_on=&LanguageID=&abs_on=&sp_on=&st_on=&url_on=0&cite_type=2&order_by=3D1a&Scientific=1&Independent=&top10=&lang=0&location=mtmt&debug=&stn=1&AuthorID=10029744&DocumentID=&tipus=&besorolas=&jelleg=1&pr_on=

Dr. Bán Zsófia, kandidátus, egyetemi docens, az ELTE Irodalomtudományi Doktori Iskoláján belül működő Amerikanisztika Doktori Programban a program megalakulása óta tanít. Oktatói, irodalom- és művészetkritikusi, irodalom- és művészetelméleti, valamint szépírói tevékenységének az elmúlt huszonöt évben jól érzékelhető gender-irányultsága van. A kortárs irodalomban és művészetekben felvetődő genderkérdések markáns képviselője, így

pl. a Mindentudás Egyetemén “Van-e az irodalomnak neme” címmel tartott nagy hatású, és ebben a műfajban Magyarországon úttörő jellegű, televíziós előadást (2004). Kurzusai között gyakran találunk kifejezetten gender-témájúakat (így pl. Gender and Visual Culture, B.A./M.A.; Gender and the American Short Story, B.A./M.A.), vagy olyanokat, amelyek a gender-szempontra integrálják (így pl. Visual Culture and Power, Ph.D., The Holocaust and Visual Culture, Ph.D., Reading and Writing the Memoir, M.A.; Constructions of Idea(s) in American Literature, M. A.; 20th Century American Poetry, B.A./M.A.; Introduction to Visual Culture, M. A., 19th and 20th Century American Literature). Tartott gender és vizuális kultúra témájú kurzust a Central University Gender Studies tanszékén is (2005-2006). 2015 folyamán jelenik meg harmadik esszékötete, amely a vizualitás témakörét járja körül a magyar és nemzetközi kortárs irodalom és képzőművészet szempontjaiból. Kritikus tevékenységére 2007-ben Balassa Péter-díjat, 2008-ban szépírói és kritikus tevékenységére József Attila – díjat kapott. A 2008-ban megjelent *Próbacsomagolás* című esszékötete Palládium-díjas lett.

BENCZIK VERA

- http://www.doktori.hu/index.php?menuid=192&sz_ID=11213
- https://vm.mtmt.hu//search/slist.php?nwi=1&initd=1&co_on=&ty_on=1&la_on=&LanguageID=&abs_on=&sp_on=&st_on=&url_on=1&cite_type=2&orderby=3D1a&Scientific=1&Independent=&top10=&lang=0&location=mtmt&debug=&stn=1&AuthorID=10028911&DocumentID=&tipus=&besorolas=&jellig=1&pr_on=

Dr. Benczik Vera, PhD, egyetemi adjunktus 2010 óta tagja az ELTE BTK Angol-Amerikai Intézet Amerikanisztika Tanszékének. Doktori fokozatát 2011-ben szerezte, disszertációjának tágabb témája—Ursula K. Le Guin feminista amerikai science fiction és fantasy író nő munkássága—szervesen kapcsolódik a Gender PhD-program tematikájába. Oktatói és kutatói munkájának hangsúlyos része az irodalom genderszemléletű megközelítése, ide sorolható kurzusai közt említendő a BA-szinten hirdetett *Margaret Atwood munkássága*, a *Kanadai nőírók* illetve BA és MA-szinten a *Klasszikus mesék modern rekonfigurációi* c. órák; a 2014/2015-ös tanév őszi félévében *Gender és science fiction* témával meghívott oktatóként MA-kurzust tartott a Mérei Ferenc Szakkollégiumban. Gender-tematikával publikált munkái főleg Margaret Atwood szövegeinek térkonstrukcióival, Ursula K. Le Guin science fiction műveivel és a populáris kultúra genderaspektusaival foglalkoznak.

BOLLOBÁS ENIKŐ

- http://www.doktori.hu/index.php?menuid=192&sz_ID=6126
- https://vm.mtmt.hu//search/slist.php?nwi=1&initd=1&co_on=&ty_on=1&la_on=&LanguageID=&abs_on=&sp_on=&st_on=&url_on=1&cite_type=2&orderby=3D1a&Scientific=1&Independent=&top10=&lang=0&location=mtmt&debug=&stn=1&AuthorID=10001268&DocumentID=&tipus=&besorolas=&jellig=1&pr_on=

Dr. Bollobás Enikő, az MTA doktora, egyetemi tanár több mint 30 éves feminista kritikai munkássággal rendelkezik. Megalakulása óta tanít az ELTE Irodalomtudományi Doktori Iskoláján belül működő Amerikanisztika Doktori Programban. Számos doktori kurzusát szentelte a feminista elméleteknek, illetve genderkritikának (pl. *New Americanists* [2001, 2008], *Canons of American Literature* [2003], *Post-Deconstruction Theories* [2010], *Theories of Literature and Culture* [2012], *Emily Dickinson* [2014], *Subject, Body, Autobiography* [2015]). Hét önálló könyve és másfélszáz tanulmánya jelent meg. 75 éves amerikai irodalomtörténete (Osiris, 2005) óta elsősorban a szubjektumelméletek szerteágazó kérdéskörével foglalkozik. 2009-ben védett akadémiai doktori disszertációjában, valamint a témában született két könyvében (*They Aren't, Until I Call Them—On Doing Things with Words in Literature* [Peter Lang, 2010]; *Egy képlet nyomában – Karakterelemzések az amerikai és a magyar irodalomból* [Balassi, 2012]) a nyelvfilozófiában és a feminista elméletekben gyökerező performativitás-elméleteket posztdekonstrukciós keretben fejlesztette tovább, majd alkalmazta irodalmi művek szövegek közeli elemzésére. Ez a performatív szubjektumelmélet lebontja az identitáskategóriák esszencializmusát, és igazolja azok fikatív, ideologikus, mindig már diszkurzusba ágyazott, ekképp katakrézisszerű, normatív és hatalomvezérelt természetét. Legújabb monográfiájában a legnagyobb amerikai nőköltő, Emily Dickinson munkásságát dolgozza föl (*Vendégünk a végtelenből – Emily Dickinson költészete* [Balassi, 2015]). Jelenlegi kutatási témája a szubjektum, a test és az önéletmondás kapcsolata.

FEDERMAYER ÉVA

- http://www.doktori.hu/index.php?menuid=192&sz_ID=6134
- https://vm.mtmt.hu/search/slist.php?nwi=1&inited=1&co_on=&ty_on=1&la_on=&LanguageID=&abs_on=&sp_on=&st_on=&url_on=1&cite_type=2&orderby=3D1a&Scientific=1&Independent=&top10=&lang=0&location=mtmt&debug=&stn=1&AuthorID=10029411&DocumentID=&tipus=&besorolas=&jell eg=1&pr_on=

Dr. Federmayer Éva, kandidátus, egyetemi docens az amerikanisztika doktori programban megalakulása óta oktat, melynek megbízott vezetője volt 2002-ben és 2004-ben. Megalakulása óta 2014-ig a Szegedi Egyetem BTK, Angol-Amerikai Intézetén belül működő Gender Studies MA program alapító tagja és oktatója, továbbá elindulása óta a TNT (Társadalmi Nemek Tudománya) Elektronikus Folyóirat szerkesztőbizottságának tagja és szakértői értékelője (peer reviewer). A Gender Studies Doktori Programban meghirdetett két szemináriuma (angol nyelvű feminista irodalomkritika, afroamerikai női identitástérképek) két évtizedes gender kutatásaira támaszkodik, melyet többek közt az USA egyetemlein (University of Indiana, Bloomington; University of Iowa, Iowa City; University of Illinois, Urbana-Champaign) folytatott. Főbb kutatási és oktatási témái az amerikai irodalom és kultúra rassz/etnikum és gender interszekcionális reprezentációira fókuszálnak, különös tekintettel az identitáspolitikák, hatalmi dinamikák diszkurzív reprezentációira az afroamerikai irodalomban és kultúrában. Túlnyomóan angol nyelvű publikációi szintén a feminista irányzatok, a kritikai rassz kutatás és az afroamerikai irodalom tárgykörében jelentek meg.

FRIEDRICH JUDIT

- http://www.doktori.hu/index.php?menuid=192&sz_ID=6137
- https://vm.mtmt.hu/search/slist.php?nwi=1&initd=1&co_on=&ty_on=1&la_on=&LanguageID=&abs_on=&sp_on=&st_on=&url_on=1&cite_type=2&orderby=3D1a&Scientific=1&Independent=&top10=&lang=0&location=mtmt&ebug=&stn=1&AuthorID=10009170&DocumentID=&tipus=&besorolas=&jell eg=1&pr_on=

Dr Friedrich Judit, kandidátus, egyetemi docens, a „Modern angol és amerikai irodalom” doktori program oktatója. A program megalakulása, 1993 óta feladata a feminista irodalomkritika oktatása volt, „Feminista irodalomelmélet” illetve „Feminista kritikai gondolkodás” címmel minden 4. szemeszterben. A 2015. tavaszi szemeszterben tartotta először a „Gender-reprezentáció a 20-21. századi angol irodalomban” című kurzust. A bolognai rendszerű diszciplináris MA képzés megindulása óta egy „Gender-stúdiumok” nevű kurzust tart, amely sokoldalúan mutatja be korunk genderszemponitú kérdéseit és az irodalmi gendertudományok eszközeit. A kurzus résztvevői közül több hallgató írt TDK-dolgozatot illetve szakdolgozatot gender témából, és a doktori programokra is többen jelentkeztek, akik gender témájú kutatásokat szeretnének végezni a jövőben is. Publikációi kortárs írók műveinek elemzése mellett az irodalmi gendertudományok elméleti és történeti vetületeinek vizsgálatára koncentrálnak, és beépítik az irodalomkritikai és a genderszemponitú olvasási repertoárba a női olvasás tudatosított tapasztalatát is.

GÁCS ANNA

- http://www.doktori.hu/index.php?menuid=192&sz_ID=5141
- <https://vm.mtmt.hu/www/index.php?AuthorID=10031909>

Dr. Gács Anna, PhD, egyetemi docens 2000 óta tanít a Művészetelméleti és Médiakutatási Intézetben, a Filozófiai Doktoriskolában működő Film- Média- és Kultúraelméleti doktori programnak indulása óta oktatója. Doktori disszertációját az irodalmi szerzőség kérdéseiről írta, munkájának egyik pillére a női szerző fogalmának vizsgálata, illetve a magyar nőírók recepciójának kérdése volt. Az utóbbi években a kortárs önéletrajzi kultúrával és annak gender aspektusaival foglalkozik. A témában tartott kurzusai: Önéletrajzi megnyilatkozások a kortárs kultúrában (MA), Az intim nyilvánosság (MA), Alkotói pozíciók a kortárs kultúrában (PhD), Intimitás és nyilvánosság a kortárs művészetekben (PhD). Több tanulmánya és kritikája foglalkozik az irodalom és a kultúra gender szempontú értelmezésével. Például doktori disszertációjának könyvváltozata *Miért nem elég nekünk a könyv*, 2002), szerzője volt továbbá az *Egytucat: Kortárs magyar írók női szemmel* c. tanulmánykötetnek (2003), és számos tanulmányt, kritikát publikált feminista irodalomkritikáról, nők önéletrajzi műveiről, kortárs nőírók és képzőművésznők munkáiról. A doktori programban tartandó kurzusa a kortárs önéletrajzi, illetve vallomásos megnyilatkozások nyilvánosságtörténeti, gender és mediális sajátosságainak kapcsolatát vizsgálja.

KÁLLAY G. KATALIN

- <http://www.mbdj.kre.hu>
- <https://vm.mtmt.hu/www/index.php>

Dr. Kállay G. Katalin, egyetemi docens, Károli Gáspár Református Egyetem, Anglisztika Intézet tíz évvel ezelőtt a University of California Santa Cruz „Holocaust” című történelmi-irodalmi interdiszciplináris kurzusán tanársegédként vett részt, ahol Prof. Murray Baumgarten és Prof. Peter Kenéz vezetésével 300 hallgató tanult. Kállay 2005. márciusában vendégelőadást is tartott Kertész Imréről, Radnóti Miklósról és Örkény Istvánról. Hazatérése (2005 ősze) óta a Károli Gáspár Református Egyetemen minden őszi félévben meghirdeti a „Responses to the Holocaust in Literature” című kurzust, amelyet itthon is nagy létszámban vesznek fel a diákok. A hallgatók munkáiból 2006-ban kötetet szerkesztett, „*Response and Responsibility*” címmel, majd 2009 őszén megszervezte a „Witnessing Responses” című nemzetközi diákkonferenciát, ahova hét országból, tíz egyetemről érkeztek a résztvevők. Az őszi kurzusok hallgatói minden évben ellátogatnak a budapesti Holocaust Emlékközpontba és a témához kapcsolódó kulturális eseményekre. A *Sós kávé* című női visszaemlékezéseket egybegyűjtő kötet angol fordításához Kállay írt előszót (*Salty Coffee: Untold Stories by Jewish Women*. Budapest: Novella Kiadó, 2007. pp. 171-173.). 2007-ben a Károli Egyetemen közös kurzust tartott Emily Budick-kal, a Hebrew University of Jerusalem professzorával, az *Aharon Appelfeld's Fiction. Acknowledging the Holocaust* című könyv szerzőjével. 2009-ben a Károli Egyetem hallgatóiból alakult fordítócsoporthoz lefordította Aranka Siegal: *Upon the Head of the Goat* című művét, Kállay a kötet szerkesztője és az előszó szerzője. (*Bűnbakok*. Budapest: Novella Kiadó, 2010. pp. 5-6.) Aranka Siegal író a nemzetközi diákkonferencia díszvendége volt 2009-ben, és azóta még két látogatást tett Budapesten (2010-ben és 2012-ben). Kállay 2011-ben lefordította Rebecca Goldstein amerikai író „Raizel Kaidish öröksége” című novelláját, a fordítás megjelent a *Szombat* folyóirat 2011. októberi számában. Jelenleg Ruth Klüger *Weiter Leben (Élni Tovább)* című művének 2015. júniusában a L'Harmattan Budapest Könyvkiadónál megjelenő fordításához ír utószót, 2015. szeptemberére pedig meghívást kapott a Washington D.C.-ben levő Holocaust Museum nemzetközi konferenciájára, ahol egy toleranciára nevelő oktatási program kidolgozásában vesz majd részt.

KÁLLAY GÉZA

- http://www.doktori.hu/index.php?menuid=192&sz_ID=3787
- https://vm.mtmt.hu/search/slist.php?nwi=1&initd=1&co_on=&ty_on=1&la_on=&LanguageID=&abs_on=&sp_on=&st_on=&url_on=1&cite_type=2&orderby=3D1a&Scientific=1&Independent=&top10=&lang=0&location=mtmt&ddebug=&stn=1&AuthorID=10010490&DocumentID=&tipus=&besorolas=&jellig=1&pr_on=

Dr. Kállay Géza, PhD, egyetemi tanár, 1993-as megalakulása óta oktat az „Angol reneszánsz és barokk irodalom” (2010 óta: Angol Középkori és Koraújkorai Irodalom é Kultúra [=AIKK]) programban, 2009 óta a program vezetője. 2012 januárja óta az ELTE Irodalomtudományi Doktori Iskolájának vezetője, 2000 óta a Doktori Iskolai Tanács tagja. A *Gender Studies* Programban meghirdetett órája szerves része fő oktatási, illetve kutatási területének, amely

irodalom és filozófia viszonyát vizsgálja immár 10 önálló könyvben, és százon felüli magyar és angol nyelvű tanulmányban, illetve tudományos cikkben. Kifejezetten „Gender Studies” témájú kurzust még nem tartott, de Shakespeare-rel foglalkozó órái, illetőleg tanulmányai figyelemmel kísérik a feminista és genderközpontú kora újkori angol irodalommal é kultúrával foglalkozó kutatók (Coppélia Kahn, Janet Adelman, Jonathan Dollimore, Alan Sinfield, stb.) munkásságát is.

PIKLI NATÁLIA

- http://www.doktori.hu/index.php?menuid=192&sz_ID=8353
- https://vm.mtmt.hu//search/slist.php?nwi=1&initd=1&co_on=&ty_on=1&la_on=&LanguageID=&abs_on=&sp_on=&st_on=&url_on=1&cite_type=2&orderby=3D1a&Scientific=1&Independent=&top10=&lang=0&location=mtmt&dbug=&stn=1&AuthorID=10029136&DocumentID=&tipus=&besorolas=&jellig=1&pr_on=

Dr. Pikli Natália 2003-ban szerezte meg doktori fokozatát a Középkor és reneszánsz angol irodalom és kultúra doktori programon summa cum laude minősítéssel. Ebben a doktori programban 2000 óta, a Modern angol irodalom doktori programban 2015 ősztől tart órákat. Kultúrtörténeti érdeklődése vezette el először a női identitás kérdéseinek behatóbb vizsgálatához, ebben a szűkebb témában megjelent cikke angolul a European Journal of English Studies-ban, illetve magyarul is egy gyűjteményes kötetben. Több doktori szemináriumán is előkerültek genderfókuszú témák, a 2011 óta rendszeresen minden tavasszal tartott 'Text in Context: Shakespeare and early modern popular culture' órának pedig jelentős részét teszi ki ez a kérdéskör. 2012 óta tartja a kortárs angol irodalomról szóló BA-s évfolyamelőadás drámával és költészettel kapcsolatos előadásait, azóta több szemináriumot hirdetett ebben a témában BA és MA szinten, ebben a félévben pedig Caryl Churchill Vinegar Tom c. drámáját is megrendezte a tanszék hallgatóival. Mindezért a Gender az irodalomban és a kultúrában PhD programban tartandó órái szerves folytatását képezik kutatói érdeklődésének.

RUTTKAY VERONIKA

- http://www.doktori.hu/index.php?menuid=192&sz_ID=11588
- https://vm.mtmt.hu//search/slist.php?nwi=1&initd=1&co_on=&ty_on=1&la_on=&LanguageID=&abs_on=&sp_on=&st_on=&url_on=1&cite_type=2&orderby=3D1a&Scientific=1&Independent=&top10=&lang=0&location=mtmt&dbug=&stn=1&AuthorID=10029062&DocumentID=&tipus=&besorolas=&jellig=1&pr_on=

Dr. Ruttkay Veronika, PhD, egyetemi adjunktus 2015 óta a Modern Angol Irodalom és Kultúra Doktori Program oktatója. Jelenlegi doktori kurzusa az angol romantikus költészettel és irodalomelmélettel foglalkozik. 2014-ben Takács Réka doktori disszertációjának felkért opponense az ELTE BTK Irodalomtudományi Doktori Iskolájában (a dolgozat címe: *Gothic Corporeality: Representations of the Body in Late Eighteenth – Early Nineteenth Century English Female Gothic Fiction*). Korábbi gender-vonatkozású órái MA-szinten: „Gótikus

irodalom: szövegek, kontextusok, elméletek” (2013-); „Shakespeare a 18-19. századi brit kultúrában” (2011-). Gender-vonatkozású órái BA-szinten: „Gótikus regények” (2007-); „A. S. Byatt *Mindenem* c. regényének olvasása” (2014-); Meghirdetett doktori kurzusa a 18-19. századi irodalommal és kultúrával foglalkozó BA és MA óráira, valamint a korszakkal kapcsolatos eddigi publikációira épül.

SIPOS BALÁZS

- http://www.doktori.hu/index.php?menuid=192&sz_ID=6053
- https://vm.mtmt.hu/search/slist.php?nwi=1&inited=1&co_on=&ty_on=1&la_on=&LanguageID=&abs_on=&sp_on=&st_on=&url_on=1&cite_type=2&orderby=3D1a&Scientific=1&Independent=&top10=&lang=0&location=mtmt&debug=&stn=1&AuthorID=10013340&DocumentID=&tipus=&besorolas=&jellig=1&pr_on=

Sipos Balázs, PhD, habilitált egyetemi docens 2007 óta oktat a Történelemtudományok Doktori Iskola „Új- és jelenkori magyar történelem” doktori programban, 2014 óta a Doktori Iskola törzstagja. A Gender Studies Programban meghirdetett órája szerves része fő oktatási, illetve kutatási területének, amely egyrészt a magyarországi média története a 20. században, másrészt a magyarországi nőtörténet. E témákról három monográfiája, illetve közel száz tudományos publikációja jelent meg, illetve több nemzetközi konferencián tartott előadást. Tagja a *Médiakutató* című médiaelméleti folyóirat szerkesztőbizottságának, az MTA Sajtótörténeti munkabizottságának, a European Communication Research and Education Association Kommunikációtörténeti szekciójának, elnöke *Múltunk* című politikatörténeti folyóirat szerkesztőbizottságának. Nőtörténeti szemináriumot eddig történelem alapszakon vezetett, illetve angol nyelvű habilitációs előadása kapcsolódott témához. Egy doktorjelölt hallgatójának témája nőtörténeti jellegű.

TIMÁR ANDREA

- http://www.doktori.hu/index.php?menuid=192&sz_ID=9605&popup=1
- <https://vm.mtmt.hu/search/slist.php?lang=0&AuthorID=10028474>

Dr. Timár Andrea, PhD, egyetemi adjunktus, 2014 óta oktat az Irodalomtudományi Doktoriskolában. A Modern Angol Irodalom Doktori Programban tartott kurzusai („Az addikció elméletei”, 2014 tavasz, „Poszthumanizmus: kritikaelmélet a 21. században”, 2015 ősz) az „ember” és az „emberi” fogalmának lehetőségeit járták körül. A graduális képzésben a „Bevezetés az irodalomelméletbe” című MA kurzusán gender elméleteket is tanít. 2002 nyarán részt vett a CEU „Gender and Identity” nyári egyetemén.

VELICH ANDREA

- http://www.doktori.hu/index.php?menuid=192&sz_ID=9101
- <https://vm.mtmt.hu/www/index.php/velich.andrea>

Dr. Velich Andrea, PhD, az ELTE BTK Angol-Amerikai Intézetében az Anglisztika tanszék

docense. Brit történelemmel, kultúrával és filmekkel foglalkozik 1986 óta. Bölcsészdoktori fokozatot a Középkori és Kora-újkorai Egyetem Történelemből szerzett 1993-ban, majd Oxford Merton College-ban, a Londoni Egyetem Warburg Intézetében és a Collegium Budapestben volt kutatóösztöndíjas 1992-1998 között. PhD fokozatát a Tudor-kori London történelméből szerezte 2002-ben az ELTE BTK-n. Ezt követően a Düsseldorfi Egyetem Anglisztika Tanszékén tanított középkori és kora-újkorai angol történelmet. 1986 óta tanít az ELTE-n főállásban. 2005 óta tanít BA, MA és Ph.D szinten (fő érdeklődési köre az angol társadalom, ünnepek, rituálék és reprezentációik, halálkultúra, temetkezés és gender), és témavezető az ELTE BTK Angol Reneszánsz Irodalom és Kultúra programban. 2008 óta a brit filmek társadalomábrázolásával is foglalkozik. Alkalmanként a Corvinus Egyetemen, és a BKF-en is tanít, 2010 óta a CEU vizsgáztatója. 2014 óta az ELTE BTK Filmtudomány Tanszékkel közösen szervezett *Film és kultúra* specializáció alapítója és vezetője. Habilitációs értekezését a brit történelem kortárs történelmi-kultúrörökségi filmekben való ábrázolásából írja.

ZSADÁNYI EDIT

- http://www.doktori.hu/index.php?menuid=192&sz_ID=11277
- [MTMT folyamatban]

Dr. Zsadányi Edit, kandidátus, habilitált egyetemi docens 2009 óta oktat a Groningeni Egyetem doktori programjában: 2010-2011 Literay Theory. 2011-2012: Trauma Theories, 2011-2012: Postcolonial Theories 2012-2013. Research Master órák, a doktori program jelentkezéséhez kötelező bevezető órák. Korábbi gender vonatkozású BA és MA órái: Író nők a századelőn 2006-2008, 2015; Kortárs magyar író nők 2005-2009; Queer elmélet: A homoszexualitás kulturális elméletei 2005-2009, 2014-2015; Feminista kritika 2003-2007, 2015.

Témakiírások

BÁN ZSÓFIA

Gender és vizuális művészetek: vizsgálódások a kortárs és huszadik századi amerikai vizuális művészetek területén a manifeszt módon vagy potenciálisan felmerülő genderszemponatok, illetve problémák perspektívájából, a new art history, a visual culture studies, a cultural studies, a gender studies, az urbanisztika és a filozófia metszéspontjában.

Vonatkozó kurzus: Genderolvasatok a vizuális művészetekben

BENCZIK VERA

Gender és szexualitás a populáris kultúrában: a témakörbe tartozó dolgozatok a populáris kultúra termékeinek, trendjeinek és aspektusainak genderszemponatú elemzését tűzik ki célul.

Vonatkozó kurzusok: Gender és science fiction

Gender és szexualitás a modern kanadai irodalomban: a témakörbe tartozó dolgozatok a modern és kortárs kanadai irodalom genderszemponatú elemzését tűzik ki célul.

Vonatkozó kurzusok: Gender és identitás a kanadai irodalomban

BOLLOBÁS ENIKŐ

Nőírók komparatív megközelítésben: az irodalomtörténeti, feminista irodalomkritikai és műfajkritikai vizsgálódások középpontjában 19. és 20. századi írónők állnak: a társadalmi nem megképző folyamatait (diszkurzív, performatív), a vonatkozó kulturális szkripteket (normakövető/normataszító) és az alkalmazott irodalmi műfajokat (fejlődésregény, művészregény, önéletrajz, kulcsregény) hasonlítjuk össze angolul író és magyar írónők munkásságában (pl. Emily Dickinson, Jane Austen, Charlotte Perkins Gilman, Kate Chopin, Edith Wharton, Virginia Woolf, Gertrude Stein, H.D. [Hilda Doolittle], Djuna Barnes, Willa Cather, Doris Lessing, Sylvia Plath, Carson McCullers, Denise Levertov, Alice Munro, Lydia Davis, Kaffka Margit, Török Sophie, Rác Zsuzsa).

Vonatkozó kurzusok: Nőírók komparatív megközelítésben, Határátlépések az amerikai irodalomban

Testi és narratív alanyiség az irodalomban és a kultúrában: a szubjektumelméletek, testelméletek és önéletrajz-elméletek metszéspontjában folytatott kutatások a társadalmi nemiesített, valamint kapcsolatiságában és testében megképzett alany előállításában részvevő diszkurzív-narratív folyamatokat vizsgálja

Vonatkozó kurzus: Testi és narratív alanyiség az irodalomban és a kultúrában

Határátlépések az amerikai irodalomban: a szubjektumelméleti kutatások középpontjában a *passing* irodalmi szöveghelyei és -folyamatai állnak, amikor is az azonosságváltó a különböző

bináris párok közti határátlépésekkel konstituálja önmagát, transzgresszív és gyakran hibrid identitásokat hozva létre

Vonatkozó kurzus: Határátlépések az amerikai irodalomban

FEDERMAYER ÉVA

Rassz/etnicitás, osztály és gender reprezentációi az amerikai irodalomban: amerikai irodalmi művek raciólis-osztály-gender szempontú interpretációja, amely különféle retorikai terekben (életírás, utópia/disztópia, imigráns elbeszélés, „passing” és „postpassing” narratíva, újrabszolga narratíva, stb) vizsgálja hatalmi dinamikák működését, nyelven keresztül megnyilvánuló játékát.

Vonatkozó kurzusok: Feminista irodalomkritika, Identitásföldrajzok

Afroamerikai irodalom: választott afroamerikai szerzők, műnemek, afroamerikai irodalmi hagyományok és rassz- és genderszemponú vizsgálata.

Vonatkozó kurzusok: Feminista irodalomkritika, Identitásföldrajzok

FRIEDRICH JUDIT

Gender-reprezentáció a modern angol nyelvű irodalmakban: elsősorban kortárs brit regényírók illetve angol nyelven író, brit kötődésű szerzők műveinek genderszemponú vizsgálata

Vonatkozó kurzus: Gender-reprezentáció a 20-21. századi brit irodalomban

Feminista és gender-elméletek az irodalomelemzésben: elsősorban irodalom- és kultúraelméleti fókuszú, de irodalmi példákkal dolgozó vizsgálatok

Vonatkozó kurzus: Feminista kritikai gondolkodás

GÁCS ANNA

Elemzések a kortárs önéletrajzi kultúra körében: Elsősorban a kortárs önéletrajzi kultúra interdiszciplináris szemléletű vizsgálatában vállalom témavezetést. Olyan kutatások érdekelnek, amelyek irodalom- és művészettörténeti, nyilvánosságtörténeti, médiaelméleti- és történeti szempontokat kapcsolnak össze, és céljuk a művek/jelenségek elemzésén túl annak a szélesebb kulturális kontextusnak a megértése, amelyben ma a saját életünkről szóló történetek megszületnek, nyilvánosságra kerülnek, és diszkusszió tárgyává válnak, illetve annak vizsgálata, hogy milyen szerepet játszanak ezekben a mechanizmusokban a társadalmi nemi szerepek.

Vonatkozó kurzus: Intim nyilvánosság, gender és média: elméleti reflexió és gyakorlati példák az önéletrajzi narratívák létmódjaira a kortárs kultúrában

KÁLLAY G. KATALIN

A holokauszt irodalmi visszhangjainak gender szempontú megközelítése: a holokauszt tragédiájának irodalmi reprezentációja olyan kérdéseket vet fel, amelyek a gender-stúdiumokhoz kapcsolhatók, pl. a centralizált, lineáris gondolkodásmód viszonylagossá válásának, a tér és az idő többfajta érzékelésének, az emberi testhez és az identitáshoz való viszony megváltozásának, a társadalmi szerepek átrendeződésének problémái.

Vonatkozó kurzus: A holokauszt irodalmi visszhangjainak gender szempontú megközelítése

PIKLI NATÁLIA

Gender a kora újkori Anglia irodalmában és kultúrájában: a kora újkori Anglia irodalmi és nem irodalmi írott szövegeinek valamint a képi emlékeinek kutatása lehetővé teszi a férfi- és női szerepekre vonatkozó normák vizsgálatát, főként a normáktól való viselkedés és annak stigmatizálása terén – erre a legnyilvánvalóbb példát a populáris és elit kultúrában is jelenlévő ‘asszonyszelídítő’ diskurzusok nyújtják, melyek felépítésének és működésének tanulmányozása a tágabb kulturális környezet és hasonló diskurzusok felé is elvezet. Természetesen a leghíresebb példák ebből a korból Shakespeare művei, de a kutatási irány ennél tágabb körre irányul, és a háttér behatóbb ismerete visszacsatol a shakespeare-i és más irodalmi művek alaposabb megértéséhez is.

Vonatkozó kurzusok: Szövegek kontextusa – a férfi és női identitás kérdései a kora újkori Angliában

Genderkérdések a kortárs angol drámában: a kortárs angol drámában kiemelt szerepet kapnak a nem identitással kapcsolatos kérdések főként az 1970-es évek óta. E témakör nemcsak a politikai színház lehetőségeinek problematikájával, hanem a színházi kísérletezés különböző formáival is összefonódik elsősorban Caryl Churchill drámáiban, de az 1990-es évektől megjelenő fiatal íróknál is, akiket Sierz az ‘in-yer-face’ színház elnevezéssel jellemez. Főként Sarah Kane, Jez Butterworth és Martin McDonagh drámáira irányul a kutatás, akik a férfi és női identitás kérdéseivel sokat foglalkoznak.

Vonatkozó kurzusok: A nemi identitás problematikája a kortárs angol drámában

RUTKAY VERONIKA

A 18-19. századi gótikus irodalom genderszempon-tú olvasatai: a doktori kutatás célja egy 18-19. századi gótikus életmű vagy irodalmi jelenség genderszempon-tú vizsgálata, például a szerzőség, a testiség narratív megképződése, a maszkulinitás és a femininitás alakzatai vagy a queer reprezentáció szempontjából.

Vonatkozó kurzus: Gender és szexualitás a 18-19. századi brit gótikus irodalomban

SIPOS BALÁZS

Nők a nyilvánosságban a két világháború közötti Magyarországon: a kutatás a magyarországi politikusnők és újságíróknők nyilvános aktivitásait vizsgálja a nyilvánosságelméletek alapján.

Vonatkozó kurzus: Nőiesség, politika, nyilvánosság Magyarországon, 1895–1945

VELICH ANDREA

Gender és filmes reprezentáció: az angol uralkodók modern brit filmes ábrázolása

Hogyan ábrázolják a díjnyertes és népszerű brit kosztümös és kultúrörökség filmek és sorozatok az angol uralkodókat a középkortól napjainkig? A díjnyertes és kasszasiker angol történelmi, kosztümös, illetve kultúrörökség filmek mint a kulturális emlékezet részei. Az ábrázolásokban és a recepcióban bekövetkezett változások megértése a gender, kulturális és történelmi kontextusban történő elhelyezésük révén

Vonatkozó kurzus: Gender és az angol uralkodók: az angol királyok és királynők ábrázolása a brit kultúrörökség filmekben/Velich Andrea

A modern brit szocialista-realista filmek város, gazdaság, társadalom, kultúra és gender ábrázolása: a modern brit szerzői szocialista-realista filmek a II. Világháború után számos gazdasági, társadalmi, kulturális és gender problémát vetnek fel. Ezek egyenkénti interdiszciplináris, és/vagy összehasonlító vizsgálata a kor történelmi, kulturális és gender kontextusában.. A filmrendezők és a befogadók különböző generációi, vizuális nyelvbeli, illetve értelmezéseinek eltolódásainak elemzése

Vonatkozó kurzus: Az angol nők ábrázolása A II. Világháború utáni brit szocialista-realista filmekben/Velich Andrea

ZSADÁNYI EDIT

Queer identitás és queer mint megközelítés: a kutatási téma a kvír két különböző fogalmát tanulmányozza, arra a kérdésre keresi a választ, hogy a kvír identitások miképpen vezettek a gondolkodás új kategóriáihoz. (Gertrude Stein, Djuna Barnes, Kathy Acker, Jeffrey Eugenides)

Vonatkozó kurzus: Alternatív identitások a technikailag medializált globalizáció korában

A résztvevők legfontosabb genderfókuszú publikációi

BÁN ZSÓFIA

A Megaphone, Juliana Spahr and Stephanie Young eds., [contributing editor], Oakland and Philadelphia: ChainLinks, 2011.

Van-e az irodalomnak neme? [Does Literature Have Gender?], in *Mindentudás Egyeteme 4* (Budapest, Kossuth Kiadó, 2005)

Egy ágyban az ellenséggel [In Bed With the Enemy]. On Luca Göbolyös' exhibit "I Want to Get Married!" Knoll Gallery, Budapest, 2010. *Mozgó Világ* 2010/6

Genderközivé lesz (Gender Check - Gender Roles in the Art of Eastern Europe, MUMOK Ludwig Museum, Bécs, 2009. 11.13 – 2010. 2. 14.). *Mozgó Világ* 2009/12.

A Mester és Katarzyna (In Art Dreams Come True, Katarzyna Kozyra Video Works, Ludwig Museum). *Mozgó Világ*, 2007/11.

Meghívás közben [Invitation; on Mária Berhidi's exhibition], Berhidi Mária kiállításáról, *Balkon*, 2004/10

Térhódítás – Simon Mariann: *Valami más – beszélgetések építésznőkkel* c. könyvéről [On Mariann Simon's book *Something Else: dialogues with women architects*], *Műértő*, June, 2004

A modor mint generátor, hozzászólás kritikairás- és magyar nőirodalom-ügyben [Comments on Problems of Writing Criticism and Hungarian Women's Literature], *Élet és Irodalom*, August, 2003

Divat, diktálok! [Dictating Fashion; on the Venice Biennial]. *Műértő* July-August, 2003.

Ut Scriptura Hortus – A kertrendezés mint narratíva a *Vonzások és választásokban* [Ut Scriptura Hortus: The Garden as Machine in Goethe's *Elective Affinities*], in *Elaborate Trifles: Tanulmányok Ruttkay Kálmán 80. születésnapjára – Míves semmiségek: Studies for Kálmán Ruttkay on his 80th Birthday*, szerk. Ittész Gábor és Kiséry András (Piliscsaba: Pázmány Péter Katolikus Egyetem, 2002)

Women on the Verge of a Semiotic Breakdown: The Work of Cindy Sherman, Jenny Holzer and Barbara Kruger. *Ceremonies and Spectacles - Performing American Culture*. Eds. Teresa Alves, Teresa Cid, Heinz Ickstadt. Amsterdam: VU University Press, 2000.

A test bukása és feltámadása [The Fall and Rise of the Body]. Review of *Nemek határvidékén* [Gender Frontiers], a photo exhibition by Mariette Pathy Allen. *Balkon*, October 2000.

Desire and Body: The American Fashion Scene. *Sources - Revue d'études anglophones*, printemps, 1997. 103-113.

A fragmentum szomorúsága - Csáky M.C. műveiről [The Sadness of the Fragment: On the Artworks of Csáky M. C.]. *Vízpróba/Water Ordeal*. Ed. Edit András and Gábor András (Budapest: Óbudai Társaskör Gallery, 1996.

Test és vágy - amerikai divatvilág a századvégen [Desire and Body: The American Fashion Scene at the End of the Century]. *Nappali Ház* 1996/4.

A stílus maga a nő - Georgia O'Keeffe [Style Is the Woman – Georgia O'Keeffe]. *Nappali Ház* 1996/3.

Frida Kahlo – A másik, aki ugyanaz [Frida Kahlo: The Other Who Is the Same]. *Café Babel*, Special issue on Man/Woman, 1994/1-2.

BENCZIK VERA

Átjárások: önreflexivitás és a megtört test ikonográfiája a *Skyfall*ban. *Apertúra* (2013 őszi).
<http://uj.apertura.hu/2013/osz/benczik-atjarasok-onreflexivitas-es-a-megtort-test-ikonografija-a-skyfallban/>

The woman in the land: space, insanity, and textualization in Margaret Atwood's *Surfacing*. Szerk. Lucia Otrisalová and Éva Martonyi. *Variations on Community: The Canadian Space / Variations sur la Communauté: l'espace canadien*. Brno: Masaryk University – Central European Association for Canadian Studies, 2013. 49-56.

Subtextual Woman: Space, Insanity, and Textualization in Charlotte Perkins Gilman's *The Yellow Wallpaper* and Margaret Atwood's *Surfacing*. Szerk. Benczik Vera, Frank Tibor és Geiger Ildikó. *Tanulmányok Bollobás Enikő 60. születésnapjára*. Budapest: ELTE School of English and American Studies, 2012. 33-9.

Hero out of Time: Ursula K. Le Guin's "Dancing to Ganam as the Subversion of the Quest Narrative." *Hungarian Journal of English and American Studies* 18.1-2 (2012): 177-92.

Circles and Lines: the Voyage in Ursula K. Le Guin's *The Left Hand of Darkness*. *PARADOXA* 21 (2008): 74–87.

BOLLOBÁS ENIKŐ

Vendégünk a végtelenből – Emily Dickinson költészete. Budapest: Balassi, 2015.

Egy képlet nyomában – Karakterelemzések az amerikai és a magyar irodalomból. Budapest: Balassi, 2012.

They Aren't, Until I Call Them—On Doing Things with Words in Literature. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2010.

Az amerikai irodalom története. Budapest: Osiris, 2005.

Troping the Unthought: Catachresis in Emily Dickinson's Poetry. *The Emily Dickinson Journal* 21.1 (2012). 25-56.

Performing Texts/Performing Readings: A Pragmatic Understanding of the Revisionist Interpretation of American Literature. *Journal of Pragmatics* (Amsterdam) 39/12 (2007). 2332-2344.

Nők férfiak között: a Márai-háromszögről. *Irodalomtörténeti Közlemények* 116/4 (2012). 413-421.

A genderrelativitásról – két overallos nő kapcsán. *TNTeF* 2.1 (2012). 5-19.

http://tntefjournal.hu/vol2/iss1/01_bollobas.pdf

Tropes of Intersubjectivity—Metalepsis and Rhizome in the Novels of H.D. (Hilda Doolittle). *AMERICANA—E-Journal of American Studies* VII/2 (2011).

<http://americanajournal.hu/vol7no2/bollobas>

Parodisztikus játék a szubjektumperformativitással (Rác Zsuzsa két *Terézanyujáról*). *Műút* 56/1 (2011). 55-58.

At Play, to the Full: On the Subject Performed in Gender Passing (the Case of Mark Twain's *Is He Dead?* and Vladimir Nabokov's *Lolita*). *Eger Journal of American Studies* XII/1-2 (2010). 189-200.

The Marking and the Telling—Versions of the Stigma Narrative as Given by Anne Hutchinson, Emily Dickinson, and Philip Roth. *AMERICANA—E-Journal of American Studies* V/2 (2009). <http://americanajournal.hu/vol5no2/bollobas>

- Costuming the Body: On Gender Constructions in James, Chopin, and Wharton. In: *To the Memory of Sarolta Kretzoi*. Szerk. Lehel Vadon. Eger: EKTF, 2009. 85-103.
- A valaki, a senki és a senkiből lett valaki – Szubjektivitás és szubjektíváció az amerikai irodalomban. In: *Anglisztika és amerikanisztika. Magyar kutatások az ezredfordulón*. Szerk. Frank Tibor és Károly Krisztina. Budapest: Tinta Könyvkiadó, 2009. 193-201.
- A »rassz«, a társadalmi nem és a kirekesztés kategóriái: az amerikai individualizmus másik története. *RUBICONline* 2008/09.
http://www.rubicon.hu/index.php?page=online_plusz&id=01
- Making the Subject: Performative Genders in Carson McCullers' *The Ballad of the Sad Cafe* and David Hwang's *M. Butterfly*. *AMERICANA—E-Journal of American Studies* IV/1 (2008). <http://americanajournal.hu/vol4no1/bollobas>
- Performansz és performativitás – a női, a meleg és a nem fehér szubjektumok nagy előadásai az irodalomban. In: *A nő mint szubjektum, a női szubjektum*. Szerk. Séllei Nóra. Orbis Litterarum. Debrecen: Kossuth Egyetemi Kiadó, 2007. 17-57.
- A társadalmi nem az amerikai kultúra és irodalom oktatásában: az elmúlt 25 év tapasztalatainak összegzése. In: *A társadalmi nemek tudományának oktatása a magyar felsőoktatásban*. Szerk. Pető Andrea. Budapest: Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium, 2006. 22-28. Angolul: From Consciousness Raising to Intellectual Empowerment: Teaching Gender Since the Early 1980s. In: *The Teaching of Gender Studies in Hungarian Higher Education*. Szerk. Andrea Pető. Budapest: IcsSzEM, 2006. 22-28. Másodközlés:
<http://www.rubicon.hu/index.php?page=notortenelem&group=nomozgalom&id=16>
- Hogy szeresd női tenmagad. Amerikai modernista nőírók és a nőgyűlölet. In: *Az ész, a test és a lélek anatómiája*. Szerk. Tímár Katalin. Budapest: Ludwig Múzeum, 2004. 71-82. Angolul: For the Love of the Woman-Self: Textual and Visual Alternatives to Male Misogyny. In: *The Anatomy of the Reason, the Body, and the Soul*. Ed. Katalin Tímár. Budapest: Ludwig Museum, 2004. 83-93. Másodközlés:
<http://www.rubicon.hu/index.php?page=notortenelem&group=tudomany-muveszet-irodalom&id=51>
- (De-)Gendering and (De-)Sexualizing Female Subjectivities: Woman Hating and Its Revisions in Literature and Painting. *Eger Journal of American Studies* VIII (2002). 105-120.
- Woman in the Text, Woman's Text, Woman as Text: On Possible Constructions of Female Subjectivity. *HJEAS [Hungarian Journal of English and American Studies]* 8/2 (2002). 119-132.
- Énné váló álarcc, álarccá váló Én (a tükörben): a plathi *Bildung* természetrajzához. In: *Modern sorsok és késő modern poétikák. Tanulmányok Sylvia Plathról és Ted Hughesről*. Szerk. Ráczy István és Bókay Antal. Budapest: Janus/Gondolat, 2002. 59-78.
- Hogyan készül a nő? Lehetséges válaszok Ignotus, Szöcs Géza, Jonathan Swift, valamint Gertrude Stein és Djuna Barnes szerint. *Holmi* XIV/3 (2002). 326-334.
- A mai amerikai zsidó (női) irodalomról. *Remény* I/2 (1998). 103-106.
- Az amerikai női irodalmi örökség – ahogyan azt a feminista irodalomkritika előhívta. *Magyar Napló* X/2 (1998). 10-12.

Totalitarian Lib. In: *Gender Politics and Post-Communism. Reflections from Eastern Europe and the Former Soviet Union*. Szerk. Nanette Funk és Magda Mueller. New York: Routledge, 1993. 201-206.

Feminista tövisek Fekete Gyulának. *Hitel* 1989/13. 52-53.

Woman and Poet? Conflicts in the Poetry of Emily Dickinson, Sylvia Plath and Anne Sexton. In: *The Origins and Originality of American Culture*. Szerk. Tibor Frank. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1984. 375-383.

Nő és költő egyszemélyben? – Konfliktusok Emily Dickinson, Sylvia Plath és Anne Sexton költészetében. *Filológiai Közöny* XXVII/1-2 (1981). 93-98.

FEDERMAYER ÉVA

Theory and Practice: Nella Larsen's Novels in the Hungarian Classroom. *AMERICANA* (electronic journal), Vol VIII, No. 2 (Fall 2012)

Afroamerikai irodalom mint másként írás ("The African American Novel as Counter-Narrative). Tanulmányok Bollobás Enikő 60. születésnapjára. Szerk. Benczik Vera, Frank Tibor, Geiger Ildikó. Budapest: Eötvös Loránd Tudományegyetem, BTK, 2012. 59-65, ISBN 978-963-284-302-5

Multikulturalitás és tolerancia a nyóckerben: Moldova Ágnes *Babaház* című dokumentumfilmének diszkurzív politikája ("Multiculturalism and Tolerance in 'Nyócker': The Discursive Politics of Ágnes Moldova's documentary, Dolls' House). *Gondolatok a másságról. MI/MÁS Konferencia 2010*. Eger: Amerikanisztika Tanszék, Eszterházy Károly Főiskola, 2012. 43-50. ISBN 978-615-5250-05-7

The Politics of Location: Jessie Redmon Fauset's 'The Sleeper Wakes.' *TNTeF, Társadalmi Nemek Tudománya Interdiszciplináris eFolyóirat*, 2012. 2.évfolyam 1.szám 2012. március, http://tntefjournal.hu/vol2/iss1/07_federmayer.pdf

Az amerikai irodalom mint másként írás avagy Ernest Gaines esete William Styronnal. *Mítoszok bővületében/Enchanted by Myths. Ünnepi kötet Virágos Zsolt Kálmán 70. születésnapjára./A Volume for Zsolt Kálmán Virágos on His 70th Birthday*. Szerk. Németh Lenke, Tarnócz András, Gabriella Debrecen, Debreceni Egyetemi Könyvkiadó, 2012. 74-81. ISBN 978 963 318 232 1

Nation, Gender, and Race in the Ragtime Culture of Millennial Budapest. *Comparative Hungarian Cultural Studies*. Ed. Steven Totosty de Zepetnek and Louise O. Vasvari. West Lafayette: Purdue UP. 2011. 139-149. ISBN:9781557535931, 1557535930

Testbeszéd vagy beszéd a testről. John Howard Griffin, Danzy Senna és Rebecca Walker a többfajú identitásról. /Body Talk or Speaking About the Body: Representations of Multiracial Identities in John Howard Griffin, Danzy Senna, and Rebecca Walker/. *A Mondat Becsülete. Írások a hetvenéves Abádi Nagy Zoltán tiszteletére*. Szerk. Bényei Tamás, Bollobás Enikő, D. Rác István. Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó /Debrecen University Press/, 2010, 476-488. ISBN 978 963 318 056 3

The Race Movie and the Iconography of the New Negro Woman: Oscar Micheaux's Within Our Gates. *Iconology of Gender: Representations in Cultural Practices*. Eds. Attila Kiss and Szőnyi György Endre. Szegedi Egyetemi Kiadó, 2008, 185a-192a. ISBN: 9789634828754

- “Fekete Obama vagy Fehér Hillary? A ’faj’ és a ’nem’ szerepe az amerikai választási küzdelemben. /Black Obama or White Hillary? Race and Gender in the American Presidential Campaign/. *Egyenlítő*, 2008/6. 28-34.
- Octavia Butler’s Maternal Cyborgs: The Black Female World of the Xenogenesis Trilogy. *Anatomy of Science Fiction*. Ed. Donald E. Morse. Newcastle: Cambridge Scholars Press, 2006, 95-108.
- Black Woman and the Reconstruction of the Black Family: Jessie Fauset's *There is Confusion*. *Hungarian Journal of English and American Studies*, (Debrecen, KLTE), 2/1 (1996), 93-103.
- The Black Daughter's Revision: Jessie Fauset's *Plum Bun* (1929). *HUSSE Papers*, Szeged: JATE Press, 1995, 125-134. ISBN

FRIEDRICH JUDIT

- A sors nemkívánt gyermekei (Utószó). In: Esi Edugyan: *Samuel Tyne második élete*, Budapest, József Attila Kör – L’Harmattan, 2007. pp. 341-348.
- Női olvasás. In: *Laikus olvasók? A nem-professzionális olvasás értelmezési lehetőségei*. Lóránd Zsófia, Scheibner Tamás, Vaderna Gábor és Vári György szerk. Budapest, L’Harmattan, 2006. pp. 322-327. /Dayka könyvek, 4./
- Egy királynő csak ne legyen szerelmes avagy Dido, Karthágó királynője. In: *A rejtélyes Aeneis*. Ferenczi Attila szerk. Budapest, L’Harmattan, 2005. pp. 135-145. /Párbeszéd-kötetek, 2./
- Women: Strangers in Broad Daylight. In: *Hungarian Journal of English and American Studies* Vol. 9. No.1. Spring 2003. pp. 23-42.
- Thank God for the eighteenth century! Erica Jong on love, reason and freedom from fear in Fanny: being the True History of the Adventures of Fanny Hackabout-Jones. In: *Elaborate Trifles/Míves semmiségek*. Gábor Ittész and Kiséry András szerk. Piliscsaba, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, 2002. pp. 298-308.
- A megvalósulatlan álmok kudarca? Lovas Ildikó: *Cenzúra alatti. Készülődés szabómagdaságra* (2014). Konferenciaelőadás. *A feminista kutatás és oktatás távlatai Magyarországon*. Nyelv, ideológia, média (NYIM 10): Interdiszciplináris gender konferencia, Szeged, SZTE, 2014. szeptember 19-20.
- A Darcy fiú esete Bennet Lizzyvel (Szederkényi Olga beszélgetése Szécsi Noémi íróval és Friedrich Judit irodalomtörténésszel). *Hévíz Művészeti és társadalmi folyóirat* XXI/6. 2013. december 15. pp. 443-451.
- Virginia Woolf és a kulturális emlékezet (Séllei Nóra: A másik Woolf. Kulturális (ön)reflexivitás Virginia Woolf harmincas évekbéli szövegeiben című monográfiájáról). *Élet és irodalom* LVII. 50.sz. 2013. december 13. p. 20.
- A kulturális emlékezet és Amy Sackville *The Still Point* című regénye, avagy miért kell kortárs brit irodalmat tanítani. Konferenciaelőadás. *125 éves az angol szak az Eötvös Loránd Tudományegyetemen*. Budapest, ELTE, 2011. november 9-10.
- Igazi vagy? Avagy: Ki számít igazi nőnek Magyarországon? Konferenciaelőadás. *A szexualitás terei*. Nyelv, ideológia, média (NYIM 5): Interdiszciplináris gender konferencia, Szeged, SZTE, 2009. szeptember 18-19.

GÁCS ANNA

„Everyone I have ever slept with”: Az önéletrajzi megnyilatkozások kortárs formáinak kutatásáról.” in: Bodor Péter (szerk.): *Emlékezés, identitás, diszkurzus*. Budapest: L'Harmattan, 2015. (megjelenés alatt)

Dať slovo ľuďom bez jazyka. *Revue svetovej literatúry* 50: (3) (2014) pp. 38-41.

Exemplary Lives and the Omnipresence of Autobiography. *The International Journal of The Humanities* 11 (2014): pp. 61-71.

A példaszzerű élet és az önéletrajz mint tömegtermék. In: Olay Csaba, Weiss János (szerk.)

A művészettől a tömegkultúráig. Budapest: L'Harmattan Kiadó; Könyvpont Kiadó, 2014. pp. 113-126.

Húsz másodperc hírnév: Tracey Emin Top Spot című filmje és az önéletrajzi értelmezés problémája. In: Papp Zoltán (szerk.): *Viharnak kitett szavak által: Tanulmányok Bacsó Béla hatvanadik születésnapjára*. Budapest: ELTE BTK, 2012. pp. 481-492.

„Botrány, hogy balga nők harcot szereznek...”: Séllei Nóra: Miért félünk a farkastól? Feminista irodalomszemlélet itt és most. *Debreceni Disputa* 6:(7-8) (2008) pp. 77-81.

Weefsels en flarden: Inleiding tot het lezen van Hongaarse vrouwelijke auteurs. *De Tweede Ronde* 25:(3) (2004) pp. 78-87.

Mi van hiába?: Érettség és hiábavalóság Szijj Ferenc *Kéregtorony* című kötetében. In: Molnár Gábor Tamás, Sz Molnár Szilvia (szerk.) *Egytucat: Kortárs magyar írók női szemmel*. Budapest: József Attila Kör – Kijárat Kiadó, 2003. pp. 21-35.

Orsolya vándorévei: Rakovszky Zsuzsa: *A kígyó árnyéka. Jelenkor - Irodalmi és Művészeti Folyóirat* 46:(9) (2003) pp. 895-902.

Miért nem elég nekünk a könyv: A szerző az értelmezésben, szerzőségkonceptiók a kortárs magyar irodalomban. Budapest: Kijárat Kiadó, 2002. 274 p.

Médiának szeretője: Virginia Woolf: Egy jó házból való angol úrilány. *Holmi* 13:(6) (2001) pp. 975-981.

Beteljesületlen várakozások: Nőírók egy kis irodalomban. *Beszélő*, 2000. április.

A nyugtalanító önarckép: A női szerző a feminista kritikában. *Ex Symposion* 17:(21-22) (1998) pp. 90-102.

Horányi Katalin: Időzavar. *Jelenkor - Irodalmi és Művészeti Folyóirat* 39:(10) (1996) pp. 927-928.

fordítások:

Germaine Greer: *A kasztrált nő*. Budapest: Corvina Kiadó, 2002. 292 p.

Jeanette Winterson: “A műtárgy szembeszegül. *Lettre Internationale*, 2005. nyár, ill. In: Turczai István (szerk.): *Hamletgép: Az év műfordításai*. Magyar Napló, 2006.

KÁLLAY G. KATALIN

Utószó In: Ruth Klüger: *élni tovább*. Budapest: L'Harmattan, 2015. (megjelenés alatt)

Előszó In: Aranka Siegal and Kállay G. Katalin (szerk.) *Bűnbakok*. Budapest: Novella Kiadó, 2010. pp. 5-6. (ISBN:978 963 9886 117)

Rebecca Goldstein: Raizel Kaidish öröksége, ford. Kállay G. Katalin *SZOMBAT* 22:(10) pp. 31-34. (2011)

Afterword In: Katalin Pécsi (szerk.) *Salty Coffee: Untold Stories by Jewish Women*. Budapest: Novella Kiadó, 2007. pp. 171-173.(ISBN:[9789639442887](#))
„Songs that Voices Never Share”: Mr. Singer's Gestures in Carson McCullers' *The Heart Is a Lonely Hunter*. In: Pellérdi Márta, Reuss Gabriella (szerk.) *Reverberations of Silence, : Silenced Texts, Sub-Texts and Authors in Literature, Language and Translation*. Cambridge Scholars Publishing, 2013. pp. 131-147.

PIKLI NATÁLIA

Across cultures: Shakespeare and the carnivalesque shrew. *European Journal of English Studies* 14.3 (ed. Logie Barrow and Karine Bigand): 235–48.
The Prince and the Hobby-Horse: Shakespeare and the Ambivalence of Early Modern Popular Culture. *Journal of Early Modern Studies (FIRENZE)* 2 (2013): 119-40. (a 'hobby-horse' és 'laza erkölcsű asszony' jelentésösszefonódásáról)
Feleselő szavak és asszonyok: a shrew az angol és magyar kulturális emlékezetben. *Idegen Költők - Örök Barátaink: Világirodalom a magyar kulturális emlékezetben*. Szerk. Timár Andrea, Gárdos Bálint, Ruttkay Veronika, Péter Ágnes, és Vince Máté. Budapest: L'Harmattan Kiadó, 2010. 11-28.
Shakespeare, karnevál, rituálé: a vágy hármassoltára (Romeo és Júlia, Szentivánéji álom, Othello). *Filológiai Közöny* 53.3-4 (2007): 179-89. (a szerelmi házasság problematikájáról és rituális háttéréről)

RUTTKAY VERONIKA

Kéttértelmű szenvedély: A szójáték retorikája Coleridge és a késő tizennyolcadik század irodalomkritikájában. In: Bényei Tamás (szerk.). *Átjárások: fiatal anglisták és amerikanisták tanulmányai*. Budapest: Fialat Írók Szövetsége, 2005. 159-188.
Anya színész nő: Pedro Almodóvar *Mindent anyámról* című filmjének elemzése. *Huszonegy. Kulturális folyóirat* 1.1 (2000), 59-70.

SIPOS BALÁZS

Házastárs? Vetélytárs? Munkatárs? A női szerepek változása a 20. századi Magyarországon. (Szerk. Palasik Máriaival.) Budapest: Napvilág, 2005. 344 p.
Amerika mint modernizációs példa, utópia és disztópia a Horthy-korban. *Médiakutató*, 2015/1. 73–88.
Modern amerikai lány, új nő és magyar asszony a Horthy-korban. Egy nőtörténeti szempontú médiatörténeti vizsgálat. *Századok*, 2014/1. 3–34.
A nőkérdés a Horthy-korszakban. *Rubicon Online Plusz*, 2009/4.
Miként befolyásolta a nők magyarországi helyzetét az első világháború? In: Majoros István (főszerk.): *Sorsok, frontok, eszmék. Tanulmányok az első világháború 100. évfordulójára*. Budapest: ELTE BTK, 2015. 591–606.
World-views, cultural registers and the presence of America in the Horthy era: On ways to adapt the exploration of transnational and relationship history. In: Ripp Zoltán (szerk.): *Influences, pressures pro and co, opportunities: Studies on political interactions in and involving Hungary in the twentieth century*. Budapest: Napvilág, 2014. 33–74.

- Konzervatív új nők – konzervatív feministák a Horthy-korban. In: Molnár Katalin (szerk.): *Társadalom – demokrácia – szolidaritás. Tanulmánykötet Kozáry Andrea tiszteletére.* Budapest: L'Harmattan, 2013. 118–128.
- Az Új Idők mint női lap a két világháború között. In: Pusztai Bertalan (szerk.): *Médiумok, történetek, használatok. Ünnepi tanulmánykötet a 60 éves Szajbély Mihály tiszteletére.* Szeged: Szegedi Tudományegyetem, 2012. 293–309.
- Right wing feminism and popular culture in Hungary in the Horthy-era. In: Ondrej Mészáros (ed.): *Science for Education – Education for the Science.* Nitra: Faculty of Central European Studies, CPU in Nitra, 2011. 77–82.
- Világháború és „post-war girl”, forradalom és modern nő. Nőtípusok médiareprezentációja a Horthy-korszakban. In: Martin József, Széchenyi Ágnes (szerk.): *Klió és a médiagalaxis. Tanulmányok a 70 éves Buzinkay Géza tiszteletére.* Budapest–Eger: Corvina, Eszterházy Károly Főiskola, 2011. 319–329.
- Az újságíró-társadalom 1890–1945 között. In: *Zsombékok. Középosztályok és iskoláztatás Magyarországon a 19. század elejétől a 20. század közepéig. Társadalomtörténeti tanulmányok.* Szerk.: Kövér György. Budapest, Századvég, 2006. 351–375.
- „Asszonyfejjel férficélokért...” Olvasatok és ábrázolások egy újkonzervatív korszakról. In: Palasik Mária – Sipos Balázs (szerk.): *Házastárs? Vetélytárs? Munkatárs? A női szerepek változása a 20. századi Magyarországon.* Budapest: Napvilág, 2005. 11–37.
- „Időben élni.” Hivatásos újságíróknő szerepei a 20. század első felében Magyarországon. In: Lácza Magdolna (szerk.): *Nők és férfiak..., avagy a nemek története.* Rendi társadalom – polgári társadalom, 16. Nyíregyháza, 2003. 347–356.

TIMÁR ANDREA

- The Murder of the Mother(tongue): Agota Kristof's *The Notebook.* *Britain and France in Bicultural Production* szerk. Peter I. Barta és Philip Powrie. London: Routledge 2015.
- Trauma, együttérzés, Coetzee *Jelenkor*, 2011. Október. 1034.-1046.
- Property vs. Propriety: the Case of Coleridge's 'Christabel', in: *HUSSE Papers*, szerk. Bényei Tamás, Donald E. Morse, Szaffkó Péter, Virágos Zsolt, Debrecen: University of Debrecen, 2003. 141-149.

VELICH ANDREA

- Immigration and aliens in 15-16th century London. *Aetas*, 1996/1. 53-74.
- The decline of the age of guilds? Guilds and livery companies in Early Modern London. *Századok*, 1998/1. 183-207.
- The function of rituals and festivals in Early Tudor London. *Aetas*, 1999/4. 123-141.
- Poverty and Migration in 15-16th century London. *Writings in Honour of Aladar Urban*, ed. Nagy Balázs. Budapest: Akadémia Kiadó - Argumentum Kiadó, 2003. 11-32.
- The Death and Funeral of Henry VII (1509). *From England to Great Britain: Hungarian Scholars on British History*, ed. Frank Tibor—Róna Judit. Budapest: Gondolat, 2004. 41-54.
- New Social Policy of the Early Tudors. *Varieties in History, Writings in Honour of Gyorgy Szekely*, ed. Erdei Gyöngyi-Nagy Balázs. Budapest: Budapesti Történeti Múzeum, 2006. 255-270.

- The cemetery as space of remembering and forgetting: The „pollution” of burial grounds in England and Hungary. *Confrontations and Interactions: Essays on Cultural Memory*. Ed. Gárdos Bálint-Péter Ágnes -Pikli Natália -Máté Vince, Budapest: L'Harmattan, 2011.. 327-340.
- Unusual English Royal Marriages (Angol királyok fura frigyei). *History Today/Múlt-kor* 2011/1.14-31.
- Vintners and Wine trade in late Medieval and early Modern London. *Rare Device: Writings in Honour of Ágnes Péter*, ed. Ruttkay Veronika - Gárdos Bálint -Timár Andrea. Budapest: ELTE Papers in English Studies. 2012. 539-547.

ZSADÁNYI EDIT

- Gendered Narrative Subjectivity: Hungarian and American Female Writers*. Peter Lang: Wien. Megjelenés előtt.
- A másik nő: A női szubjektivitás narratív alakzatai* [The Other Woman: The Narrative Figures of Female Subjectivity], Budapest: Ráció. 103p.
- A csend retorikája: az irodalmi elhallgatás alakzatai*. Kalligram. 208p.
- Impersonal Narration in the Prose of Margit Kaffka, Emma Ritoók and Jolán Földes. *AHEA: E-journal of the American Hungarian Educators Association*, Volume 4 (2011): <http://ahea.net/e-journal/volume-4-2011/18>
- Hanneke Boode, Edit Zsadányi (Ed.) *Gender Perspectives on Hungarian and Finnish Culture. Proceedings of the Workshop Gender Issues in Contemporary Finno-Ugric Cultures at the University of Groningen*, June 3-4, 2010. Maastricht, Shaker Publishing BV. 134p.
- The Beauty of Details: The Rewriting of Omnipotent Narrative Tradition in Jhumpa Lahiri's Namesake In: Asha Choubey (Ed.), *Women on Women: Women Writers' Perspectives on Women*. Jaipur: Aadi Publications. 25-39.
- Dictatorship, Infantilisation, and the Focalization of a Child: Zsuzsa Rakovszky's *Hullócsillag éve* (The Year of the Falling Star) and Ference Barnás' *Kilencedik* (The Ninth) *Hungarian Studies* 27. 2013.2. 349-366.
- Instead of a Fairy Tale. Stories about Communism in the Focalisation of a Child. In. *Finno-Ugric Folklore, Myth and Cultural Identity. The Fifth International Symposium on Finno-Ugric Languages in Groningen University of Groningen*, 2011. Ed. Cornelius Hasselblatt, Adriaan van der Hoeven. 283-298. Maastricht, Shaker.
- Női poétika? A kiszolgáltatottak iteratív történetmondása. [Gendered poetics? The iterative storytelling of the the subaltern] *Modern Filológiai Közlemények* (Publications of Modern Philology). (2011.3): 286-298
- Impersonal Narration in the Prose of Margit Kaffka, Emma Ritoók and Jolán Földes. *AHEA: E-journal of the American Hungarian Educators Association*, Volume 4 (2011): <http://ahea.net/e-journal/volume-4-2011/18>
- Vérző sebek és 'vérző sebek': abjekt mint testbeszéd Kertész Imre Sorstalanság és Polcz Alaine Asszony a fronton című műveiben [Bleeding Wounds and 'Bleeding Wounds': Abject as Speech of the Body in *Imre Kertész' Fateless* and *Alaine Polcz's Wartime Memoir*] *Literatura* (36.4):367-385.

- Retorikai tér az alany és a tárgy között: az alárendelt hangja kortárs női szerzők műveiben [Rhetorical Space Between Subject and Object: Subaltern Voices in the Works of Contemporary Hungarian Women Writers]. *Parnasszus* (2008.2): 24-35.
- A tű és a toll: Lesznai Anna művészetének tárgya [The Needle and the Pen. The Object of Anna Lesznai's Art] *Irodalomtörténet* [Literary History] (2006.1): 119-128
- Displacement of Identity in Kathy Acker's *Don Quixote* and Gertrude Stein's *Three Lives*. *Traveling Concepts*. Ed. Joyce Goggin and Sonja Neef. Amsterdam: ASCA Press, 2001. 54-63.
- Reframing the Frame: Night Metaphors in Djuna Barnes' *Nightwood*. *Issues in Cultural Analysis*, Amsterdam: Pharos, 1996. 27-48.